

2023/2917

29.12.2023.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/2917

od 20. listopada 2023.

o aktivnostima verifikacije, akreditaciji verifikatora i odobravanju planova praćenja, koje provode upravljačka tijela u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i vijeća o praćenju emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o stavljanju izvan snage Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/2072

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o izmjeni Direktive 2009/16/EZ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 8. treći podstavak, članak 7. stavak 5. drugi podstavak, članak 13. stavak 6., članak 15. stavak 5. i članak 16. stavak 3.,

budući da:

- (1) Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/2072⁽²⁾ utvrđuju se odredbe o ocjenjivanju planova praćenja i verifikaciji izvješća o emisijama, zahtjevima u pogledu kompetentnosti i postupaka te pravilima za nacionalna akreditacijska tijela o akreditaciji i nadzoru verifikatora. Uredbom (EU) 2023/957 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾ izmijenjena je Uredba (EU) 2015/757 radi uključivanja djelatnosti pomorskog prometa u sustav EU-a za trgovanje emisijama, uspostavljen Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾, te radi praćenja, izvješćivanja i verifikacije emisija dodatnih stakleničkih plinova i emisija iz dodatnih vrsta brodova. Njome je ujedno utvrđena obveza društava da dostavljaju izvješća o objedinjenim podacima o emisijama na razini društva („izvješća na razini društva”) i verificirana izvješća u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757 u slučaju promjene društva („djelomična izvješća o emisijama”), kao i obveza nadležnih upravljačkih tijela da odobravaju planove praćenja i njihove izmjene.
- (2) U skladu s člankom 3.ge Direktive 2003/87/EZ upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo dužno je osigurati da je izvješće o objedinjenim podacima o emisijama na razini društva, koje podnosi brodarsko društvo, verificirano u skladu s pravilima o verifikaciji i akreditaciji utvrđenima u poglavlju III. Uredbe (EU) 2015/757. Stoga bi odredbe o verifikaciji i akreditaciji utvrđene u ovoj Uredbi, kojom se dopunjuju pravila utvrđena u poglavlju III. Uredbe (EU) 2015/757, trebale uključivati pravila za verifikaciju objedinjenih podataka o emisijama na razini društva.

⁽¹⁾ SL L 123, 19.5.2015., str. 55.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/2072 od 22. rujna 2016. o aktivnostima verifikacije i akreditaciji verifikatora u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji (SL L 320, 26.11.2016., str. 5.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2023/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2015/757 radi uključivanja djelatnosti pomorskog prometa u EU sustav trgovanja emisijama te radi praćenja, izvješćivanja i verifikacije emisija dodatnih stakleničkih plinova i emisija iz dodatnih vrsta brodova (SL L 130, 16.5.2023., str. 105.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

- (3) Osim toga, sustav utvrđen Delegiranom uredbom (EU) 2016/2072 potrebno je dopuniti skupom pravila za verifikaciju izvješća na razini društva koja se temelje na koracima verifikacije izvješća o emisijama, ali ne uzrokuju udvostručavanje aktivnosti verifikacije u pogledu izvješća na razini broda ni nepotrebno administrativno opterećenje.
- (4) Usto, sustavu utvrđenom Delegiranom uredbom (EU) 2016/2072 treba dodati i skup pravila za verifikaciju djelomičnih izvješća o emisijama. U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757 djelomična izvješća o emisijama trebala bi sadržavati iste elemente kao i izvješća o emisijama, ali biti ograničena na razdoblje koje odgovara djelatnostima provedenima pod odgovornošću predmetnog društva. Stoga je primjereno da se djelomična izvješća o emisijama verificiraju u skladu s istim pravilima koja se primjenjuju na verifikaciju izvješća o emisijama.
- (5) U skladu s člankom 6. stavkom 8. odnosno člankom 7. stavkom 5. Uredbe (EU) 2015/757 Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune te uredbe pravilima za nadležna upravljačka tijela o odobravanju planova praćenja odnosno odobravanju izmjena planova praćenja. U skladu s člankom 13. stavkom 6. odnosno člankom 15. stavkom 5. Uredbe (EU) 2015/757 Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se ta uredba dopunjuje pravilima o verifikaciji objedinjenih podataka o emisijama na razini društva, uključujući metode i postupak verifikacije, i o izdavanju izvješća o verifikaciji, odnosno za donošenje delegiranih akata radi daljnjeg određivanja pravila za aktivnosti verifikacije iz te uredbe. Člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 2015/757 predviđa se da Komisija donosi delegirane akte radi daljnjeg određivanja metoda akreditacije verifikatora. Budući da su te aktivnosti verifikacije, akreditacije i odobravanja u velikoj mjeri povezane, u ovoj se Uredbi primjenjuje tih pet navedenih pravnih osnova.
- (6) Aktivnosti verifikacije obuhvaćaju ocjenjivanje planova praćenja koje provode verifikatori u skladu s člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EU) 2015/757. Da bi mogli zaključiti je li plan u skladu s Uredbom (EU) 2015/757, pri ocjenjivanju plana praćenja verifikatori bi trebali provesti niz aktivnosti za evaluaciju potpunosti, relevantnosti i sukladnosti informacija u vezi s procesima praćenja i izvješćivanja na brodu koje je dostavilo predmetno društvo. To bi trebalo uključivati elemente povezane sa sustavom upravljanja i kontrole nad podacima, kako su opisani u planu praćenja broda, u skladu sa zajedničkim načelima praćenja i izvješćivanja utvrđenima u članku 4. Uredbe (EU) 2015/757 i njezinim prilogima I. i II. Kako bi se zajamčila pravilna provedba Uredbe (EU) 2015/757, ako je organizacija ili osoba koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom i preuzimanjem te odgovornosti pristala preuzeti sve dužnosti i odgovornosti utvrđene Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja navedene u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ preuzela i odgovornost za ispunjavanje obveza iz Uredbe (EU) 2015/757 i, ako je primjenjivo, Direktive 2003/87/EZ, ta organizacija ili osoba trebala bi prije početka ocjenjivanja plana praćenja verifikatoru dostaviti dokument koji dokazuje da ju je brodovlasnik propisno ovlastio za ispunjavanje obveza iz Uredbe (EU) 2015/757 i, ako je primjenjivo, Direktive 2003/87/EZ. Za brodove čije su emisije obuhvaćene područjem primjene Direktive 2003/87/EZ verifikatoru se za potrebe ocjenjivanja plana praćenja može dostaviti dokument iz članka 1. stavka 2. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2023/2599 ⁽⁶⁾.
- (7) Ovom se Uredbom dopunjuje Uredba (EU) 2015/757 tako što se utvrđuju posebna pravila za aktivnosti povezane s verifikacijom izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva, akreditacijom verifikatora te ocjenjivanjem i odobravanjem planova praćenja. Te aktivnosti trebale bi biti u skladu s načelima praćenja i izvješćivanja utvrđenima u Uredbi (EU) 2015/757 i njezinim prilogima I. i II. te Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2023/2849 ⁽⁷⁾.

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o provedbi Međunarodnog pravilnika o upravljanju sigurnošću unutar Zajednice i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3051/95 (SL L 64, 4.3.2006., str. 1.).

⁽⁶⁾ Provedbena uredba Komisija (EU) 2023/2599 od 22. studenoga 2023. o utvrđivanju pravila za primjenu Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu upravljanja brodarskim društvima koje provode upravljačka tijela nadležna za brodarsko društvo (SL L, 2023/2599, 23.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2599/oj).

⁽⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2849 od 12. listopada 2023. o dopuni Uredbe (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila za dostavljanje objedinjenih podataka o emisijama na razini društva i izvješćivanje o njima (SL L, 2023/2849, 15.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2849/oj).

- (8) Primjenom ovlasti utvrđenih u članku 6. stavku 8. i članku 7. stavku 5. Uredbe (EU) 2015/757 trebalo bi se zajamčiti da nadležna upravljačka tijela na usklađen način odobravaju planove praćenja i njihove izmjene odobrene u skladu s tom uredbom, posebno u pogledu izvješćivanja i informacija koje dostavljaju društva i nadležna upravljačka tijela.
- (9) Planovi praćenja brodova čije su emisije obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) 2015/757, ali ne i Direktive 2003/87/EZ, ne bi trebali podlijegati odobrenju nadležnog upravljačkog tijela.
- (10) Pri odobravanju planova praćenja i njihovih izmjena nadležna upravljačka tijela trebala bi uzeti u obzir zaključke verifikatora o ocjenjivanju planova praćenja. Odluke o odobravanju planova praćenja trebala bi neovisno donositi relevantna nadležna upravljačka tijela jer bi se upravljačka tijela nadležna za brodarska društva trebala pobrinuti da brodarska društva pod njihovom odgovornošću poštuju Direktivu 2003/87/EZ i Uredbu (EU) 2015/757, među ostalim u pogledu praćenja relevantnih parametara i izvješćivanja o njima tijekom razdoblja izvješćivanja.
- (11) Ako nadležno upravljačko tijelo ne odobri plan praćenja, društvo bi ga trebalo revidirati u skladu s informacijama koje dostavi to upravljačko tijelo i njegovu revidiranu verziju podnijeti verifikatoru na ponovno ocjenjivanje. Kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje za društva i verifikatore, prije slanja izmijenjenog plana praćenja verifikatoru na ponovno ocjenjivanje društva mogu s nadležnim upravljačkim tijelom više puta razmijeniti informacije.
- (12) Za provedbu članka 13. stavka 6. i članka 15. stavka 5. Uredbe (EU) 2015/757 potreban je opći okvir pravila kako bi se osiguralo da ocjenjivanje planova praćenja, verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva te izdavanje izvješća o verifikaciji uspostavljenih u skladu s tom uredbom na usklađen način obavljaju verifikatori koji imaju tehničku stručnost za neovisno i nepristrano vršenje zadataka koji su im povjereni.
- (13) Usklađenim pravilima za ocjenjivanje planova praćenja, verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva te izdavanje dokumenata o usklađenosti koje vrše verifikatori jasno bi se trebale definirati odgovornosti verifikatora.
- (14) Zaključci verifikatora o ocjenjivanju plana praćenja ključni su kako bi društva i nadležna upravljačka tijela razumjela ishod verifikacije. Stoga ti zaključci moraju sadržavati sve relevantne informacije evidentirane tijekom ocjenjivanja plana praćenja, uključujući opis eventualnih neispravljenih nesukladnosti i sažetak verifikatorovih postupaka, među ostalim onih povezanih s terenskim posjetima.
- (15) Dostavljanje dokumenata i razmjena relevantnih informacija između društava i verifikatora ključni su za sve aspekte postupka verifikacije, posebno za ocjenjivanje plana praćenja, provedbu strateških analiza i analiza rizika te verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva. Stoga je potrebno utvrditi skup usklađenih zahtjeva o pružanju informacija i dokumentima koji trebaju biti dostupni verifikatoru prije početka i tijekom verifikacije.
- (16) Verifikator bi pri verifikaciji izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva trebao primjenjivati pristup utemeljen na riziku u skladu s člankom 15. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EU) 2015/757. Analiza osjetljivosti dostavljenih podataka na moguće značajne netočnosti ključan je dio procesa verifikacije i njome se utvrđuje kako bi verifikator trebao provesti svoje aktivnosti.
- (17) Kako bi se osigurala dosljednost i usporedivost podataka praćenih kroz određeno razdoblje u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2015/757, plan praćenja koji je ocijenjen zadovoljavajućim i, ako je primjenjivo, koji je odobrilo nadležno upravljačko tijelo, trebao bi verifikatoru biti referentna točka pri ocjenjivanju izvješća o emisijama iz broda.

- (18) Svi koraci u procesu verifikacije izvješća o emisijama, djelomičnog izvješća o emisijama ili izvješća na razini društva međusobno su povezani i trebali bi rezultirati izdavanjem izvješća o verifikaciji koje sadrži izjavu o ishodu verifikacije. Razina jamstva za izvješće o verifikaciji trebala bi biti povezana s tim koliko su detaljno i temeljito provedene aktivnosti verifikacije te načinom na koji je sročena izjava o verifikaciji.
- (19) Ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva trebalo bi provoditi kompetentno osoblje. Kako bi ispunili te zahtjeve, verifikatori bi trebali uspostaviti interne procese i neprestano ih poboljšavati. Kriteriji za utvrđivanje kompetentnosti verifikatora trebali bi biti jednaki u svim državama članicama, provjerljivi, objektivni i transparentni.
- (20) U cilju promicanja visoke razine kvalitete aktivnosti verifikacije potrebno je uspostaviti usklađena pravila kako bi se moglo utvrditi je li verifikator kompetentan, neovisan i nepristran te stoga kvalificiran za provedbu potrebnih aktivnosti.
- (21) Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾ utvrđuje se sveobuhvatan okvir za akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja provode aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti. U skladu s člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757 relevantne odredbe Uredbe (EZ) br. 765/2008 primjenjuju se ako u Uredbi (EU) 2015/757 nisu utvrđene posebne odredbe o akreditaciji verifikatora.
- (22) Člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 2015/757 Komisija se ovlašćuje za dodatno utvrđivanje metoda akreditacije verifikatora u vezi s djelatnostima obuhvaćenima područjem primjene te uredbe, odnosno u vezi s emisijama stakleničkih plinova iz sektora pomorskog prometa. U skladu s tim, ova Uredba dopunjuje pravila utvrđena u Uredbi (EZ) 765/2008 i Uredbi (EU) 2015/757, posebno u vezi s primjenjivim usklađenim normama, zahtjevima za ocjenjivačke timove, uzajamnim vrednovanjem nacionalnih akreditacijskih tijela i međusobnim priznavanjem verifikatora. Utvrđivanje tih dodatnih pravila potrebno je kako bi se osiguralo da kriteriji i norme koji se uzimaju u obzir u kontekstu akreditacije verifikatora za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) 2015/757 odgovaraju svrsi i sadržaju tih aktivnosti. Ta pravila trebala bi doprinijeti povećanju pouzdanosti procesa verifikacije i akreditacije, kao i usklađenosti pristupa u svim državama članicama.
- (23) U okviru sustava verifikacije i akreditacije trebalo bi izbjegavati nepotrebno udvostručavanje postupaka i organizacija uspostavljenih u skladu s drugim pravnim instrumentima Unije jer bi to dovelo do povećanog opterećenja država članica ili gospodarskih subjekata. Stoga je primjereno uzeti u obzir primjere dobre prakse proizašle iz primjene usklađenih normi koje je donio Europski odbor za normizaciju na temelju nadležnosti koju je dodijelila Komisija u skladu s Direktivom 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾ (kao što su norme o zahtjevima za tijela koja provode validaciju i verifikaciju stakleničkih plinova za upotrebu pri akreditaciji ili drugim oblicima priznavanja te norme u pogledu općih zahtjeva za akreditacijska tijela koja vrše akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti, na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije*), i drugih tehničkih dokumenata koje je razvila Europska organizacija za akreditaciju.
- (24) Nacionalno akreditacijsko tijelo imenovano u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 trebalo bi biti ovlašteno za akreditiranje i izdavanje mjerodavne izjave o kompetentnosti verifikatora za obavljanje verifikacijskih aktivnosti u skladu s ovom Uredbom, donošenje administrativnih mjera kao što je privremeno oduzimanje ili povlačenje akreditacije i provedbu nadzora nad verifikatorima.
- (25) Djelotvorna suradnja između nacionalnih akreditacijskih tijela i nadležnih upravljačkih tijela ključna je za pravilno funkcioniranje sustava EU-a za trgovanje emisijama, koji će od razdoblja izvješćivanja koje počinje 1. siječnja 2024. uključivati emisije iz pomorskog prometa, kao i za nadzor nad kvalitetom verifikacije. Nacionalna akreditacijska tijela i nadležna upravljačka tijela trebaju radi transparentnosti uspostaviti djelotvorne načine razmjene informacija. Razmjena informacija među nadležnim upravljačkim tijelima te između nadležnih upravljačkih tijela i nacionalnih

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

⁽⁹⁾ Direktiva 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 204, 21.7.1998., str. 37.).

akreditacijskih tijela trebala bi podlijegati najstrožim jamstvima za čuvanje povjerljivosti i poslovne tajne i provoditi se u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom i pravom Unije.

- (26) Budući da se u sustav EU-a za trgovanje emisijama uključuju emisije iz djelatnosti pomorskog prometa, potrebno je osigurati dodatno usklađivanje pravila o aktivnostima verifikacije i akreditacije primjenjivih na emisije stakleničkih plinova iz sektora pomorskog prometa koja se uvode ovom Uredbom s pravilima o aktivnostima akreditacije i verifikacije primjenjivima na emisije stakleničkih plinova iz drugih sektora obuhvaćenih sustavom EU-a za trgovanje emisijama te pritom uzeti u obzir posebne značajke sektora pomorskog prometa. Usklađivanje pravila odnosi se prije svega na pravila o aktivnostima verifikacije, uključujući terenske posjete, i o razmjeni informacija te na zahtjeve za verifikatore i nacionalna akreditacijska tijela.
- (27) Zbog opsega potrebnih izmjena Delegirane uredbe (EU) 2016/2072 primjereno je tu uredbu u cijelosti staviti izvan snage.
- (28) Odredbe ove Uredbe odnose se na aktivnosti verifikacije, odobravanja i akreditacije povezane s emisijama stakleničkih plinova ispuštenima od 1. siječnja 2024. Tim odredbama osigurava se djelotvorno funkcioniranje sustava EU-a za trgovanje emisijama, u koji od razdoblja izvješćivanja koje počinje 1. siječnja 2024. treba uključiti emisije iz pomorskog prometa, te uključivanje emisija metana i dušikova oksida u područje primjene Uredbe (EU) 2015/757 od razdoblja izvješćivanja koje počinje 1. siječnja 2024. Stoga je primjereno da se odredbe ove Uredbe primjenjuju od 1. siječnja 2024.,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju odredbe o ocjenjivanju planova praćenja i verifikaciji izvješća o emisijama i objedinjenih podataka o emisijama na razini društva. Utvrđuju se i zahtjevi u pogledu kompetentnosti i postupaka.

Ovom Uredbom dodatno se utvrđuju metode akreditacije verifikatora koju provode nacionalna akreditacijska tijela i pravila o razmjeni informacija.

Ovom Uredbom utvrđuju se i pravila za nadležna upravljačka tijela o odobravanju planova praćenja i njihovih izmjena.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „akreditacija” znači potvrda nacionalnog akreditacijskog tijela da verifikator ispunjava zahtjeve usklađenih normi u smislu članka 2. točke 9. Uredbe (EZ) br. 765/2008 i zahtjeve iz ove Uredbe te je stoga kvalificiran za provedbu aktivnosti verifikacije u skladu s člancima od 4. do 36.;
2. „izvješće o emisijama” znači izvješće iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2015/757;
3. „djelomično izvješće o emisijama” znači izvješće iz članka 11. stavka 2. Uredbe (EU) 2015/757;

4. „izvješće na razini društva” znači objedinjeni podaci o emisijama na razini društva kako su definirani u članku 3. točki (q) Uredbe (EU) 2015/757;
5. „nesukladnost” znači jedno od sljedećeg:
 - (a) za potrebe ocjenjivanja plana praćenja, da plan ne ispunjava zahtjeve iz članaka 6. i 7. Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/1927 ⁽¹⁰⁾;
 - (b) za potrebe verifikacije izvješća o emisijama i djelomičnog izvješća o emisijama, jedno od sljedećeg:
 - i. da podaci o emisijama stakleničkih plinova i druge relevantne informacije nisu dostavljeni u skladu s metodologijom praćenja opisanom u planu praćenja koji je akreditirani verifikator ocijenio zadovoljavajućim i, ako je primjenjivo, odobrilo nadležno upravljačko tijelo;
 - ii. da dostavljeni podaci ne ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ, Provedbene uredbe (EU) 2016/1927, Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/1928 ⁽¹¹⁾ ili ove Uredbe;
 - (c) za potrebe verifikacije izvješća na razini društva, da dostavljeni podaci ne ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ i Provedbene uredbe (EU) 2016/1927;
 - (d) za potrebe akreditacije, svaki čin ili propust verifikatora koji je u suprotnosti sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ i ove Uredbe;
6. „razumno jamstvo” znači visoka, ali ne apsolutna, razina jamstva, koja je pozitivno izražena u izjavi o verifikaciji, da izvješće o emisijama, djelomično izvješće o emisijama ili izvješće na razini društva koje se verificira ne sadržava značajne netočnosti;
7. „razina jamstva” znači stupanj jamstva koji verifikator daje u izvješću o verifikaciji u skladu s ciljem smanjivanja verifikacijskog rizika s obzirom na okolnosti verifikacijskog angažmana;
8. „razina značajnosti” znači kvantitativni prag ili granična točka iznad koje verifikator netočnosti, pojedinačno ili zajednički, smatra značajnima;
9. „inherentni rizik” znači osjetljivost određenog parametra u izvješću o emisijama, djelomičnom izvješću o emisijama ili izvješću na razini društva na netočnosti koje bi mogle biti značajne, pojedinačno ili zajednički, prije nego što se u obzir uzme učinak bilo koje povezane kontrolne aktivnosti;
10. „kontrolni rizik” znači osjetljivost određenog parametra u izvješću o emisijama, djelomičnom izvješću o emisijama ili izvješću na razini društva na netočnosti koje bi mogle biti značajne, pojedinačno ili zajedno s drugim netočnostima, i koje kontrolni sustav neće spriječiti ili otkriti i ispraviti na vrijeme;
11. „rizik od neotkrivanja” znači rizik da verifikator neće otkriti značajne netočnosti;
12. „verifikacijski rizik” znači rizik (ovisno o inherentnom riziku, kontrolnom riziku i riziku od neotkrivanja) da će verifikator izraziti neprimjereno verifikacijsko mišljenje ako izvješće o emisijama, djelomično izvješće o emisijama ili izvješće na razini društva sadržava značajne netočnosti;
13. „netočnost” znači propust, pogrešno prikazivanje ili greška u dostavljenim podacima, osim nesigurnosti dopuštene na temelju Uredbe (EU) 2015/757 i uzimajući u obzir Komisijine smjernice o tim pitanjima;

⁽¹⁰⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1927 od 4. studenoga 2016. o predlošcima za planove praćenja, izvješća o emisijama i dokumente o usklađenosti u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji (SL L 299, 5.11.2016., str. 1.).

⁽¹¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1928 od 4. studenoga 2016. o određivanju prevezenog tereta za kategorije brodova osim putničkih, ro-ro i kontejnerskih brodova na temelju Uredbe (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji (SL L 299, 5.11.2016., str. 22.).

14. „značajna netočnost” znači netočnost koja, prema mišljenju verifikatora, pojedinačno ili zajednički s drugim netočnostima, prelazi razinu značajnosti ili bi mogla na drugi način utjecati na ukupne emisije iz izvješća ili druge relevantne informacije;
15. „lokacija”, za potrebe ocjenjivanja plana praćenja ili verifikacije izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama broda ili izvješća na razini društva, znači mjesto gdje se utvrđuje postupak praćenja i gdje se njime upravlja, uključujući mjesta na kojima se kontroliraju i pohranjuju relevantni podaci i informacije;
16. „interna verifikacijska dokumentacija” znači sva interna dokumentacija koju je verifikator prikupio radi evidentiranja dokumentiranih dokaza i obrazlaganja aktivnosti provedenih u cilju ocjenjivanja plana praćenja ili verifikacije izvješća o emisijama, djelomičnog izvješća o emisijama ili izvješća na razini društva u skladu s ovom Uredbom;
17. „revizor za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa” znači član verifikacijskog tima odgovoran za ocjenjivanje plana praćenja ili verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnog izvješća o emisijama ili izvješća na razini društva, osim glavnog revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa;
18. „glavni revizor za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa” znači revizor za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa koji je zadužen za vođenje i nadzor verifikacijskog tima i za provedbu i izvješćivanje o ocjenjivanju plana praćenja ili verifikaciji izvješća o emisijama, djelomičnog izvješća o emisijama ili izvješća na razini društva;
19. „neovisni ispitivač” znači osoba koju verifikator posebno imenuje za obavljanje internih aktivnosti preispitivanja te koja pripada istom subjektu, ali nije provela nijednu od aktivnosti verifikacije koje se preispituju;
20. „tehnički stručnjak” znači osoba koja pruža temeljito znanje i stručnost o određenom pitanju kad je to potrebno za obavljanje aktivnosti verifikacije za potrebe članaka od 4. do 36. i aktivnosti akreditacije za potrebe članaka od 46. do 63.;
21. „ocjenjivač” znači osoba koju je nacionalno akreditacijsko tijelo imenovalo za ocjenjivanje verifikatora u skladu s ovom Uredbom, pojedinačno ili kao dio ocjenjivačkog tima;
22. „glavni ocjenjivač” znači ocjenjivač koji snosi sveukupnu odgovornost za ocjenjivanje verifikatora u skladu s ovom Uredbom;
23. „ocjenjivački tim” znači jedan ili više ocjenjivača koje je nacionalno akreditacijsko tijelo imenovalo za ocjenjivanje verifikatora u skladu s ovom Uredbom;
24. „kompetentnost” znači sposobnost primjene znanja i vještina za obavljanje određene aktivnosti;
25. „analitički postupci” znači analiza fluktuacija i trendova u pogledu podataka, uključujući analizu odnosa koji nisu u skladu s drugim relevantnim informacijama ili koji odstupaju od predviđene vrijednosti;
26. „kontrolni sustav” znači procjena rizika koju provodi društvo i sve kontrolne aktivnosti, uključujući kontinuirano upravljanje njima, koje je društvo uspostavilo i koje dokumentira, provodi i održava u skladu s dijelom C točkom 1. Priloga I. Uredbi (EU) 2015/757;
27. „kontrolne aktivnosti” znači postupci ili mjere koje društvo provodi s ciljem ublažavanja inherentnih rizika.

Članak 3.

Pretpostavka sukladnosti

Pretpostavlja se da je verifikator koji dokaže sukladnost s kriterijima navedenima u relevantnim usklađenim normama, u smislu članka 2. točke 9. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ili njihovim dijelovima, na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije*, usklađen sa zahtjevima iz članaka od 4. do 45. ove Uredbe u mjeri u kojoj primjenjive usklađene norme obuhvaćaju te zahtjeve.

POGLAVLJE II.

AKTIVNOSTI VERIFIKACIJE

ODJELJAK 1.

Ocjnjivanje planova praćenja

Članak 4.

Informacije koje društva trebaju dostaviti

1. Društva verifikatoru dostavljaju plan praćenja na brodu korištenjem predloška koji odgovara predlošku iz Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2016/1927. Ako plan praćenja nije na engleskom jeziku, dostavlja se engleski prijevod.
2. Prije početka ocjenjivanja plana praćenja društvo verifikatoru dostavlja barem sljedeće informacije:
 - (a) relevantnu dokumentaciju ili opis brodskih postrojenja, uključujući certifikate izvora emisija, mjerne protoka koji se upotrebljavaju (ako je primjenjivo), postupke i procese ili dijagrame, ovisno o slučaju, koji se pripremaju i održavaju izvan plana, a na koje se upućuje u planu, uključujući postupke za aktivnosti protoka podataka i kontrolne aktivnosti;
 - (b) procjenu rizika iz dijela C točke 1. Priloga I. Uredbi (EU) 2015/757 i opis cijelog kontrolnog sustava;
 - (c) u slučaju promjena sustava praćenja i izvješćivanja iz članka 7. stavka 2. točaka (c) i (d) Uredbe (EU) 2015/757, relevantne ažurirane verzije ili nove dokumente koji omogućuju ocjenjivanje izmijenjenog plana;
 - (d) ako je društvo organizacija ili osoba, kao što je upravitelj ili zakupnik broda bez posade, koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom i preuzimanjem te odgovornosti pristala preuzeti sve dužnosti i odgovornosti utvrđene Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja i navedene u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 336/2006, dokaz da je tu organizaciju ili osobu brodovlasnik propisno ovlastio za ispunjavanje obveza iz Uredbe (EU) 2015/757 i, ako je primjenjivo, postupanje u skladu s nacionalnim mjerama kojima se prenosi Direktiva 2003/87/EZ i obvezama predaje emisijskih jedinica u skladu s člancima 3.gb i 12. te direktive („obveze u okviru ETS-a”).
3. Za potrebe stavka 2. točke (d) organizacija ili osoba iz te točke verifikatoru dostavlja dokument u kojem se jasno navodi da ju je brodovlasnik propisno ovlastio za ispunjavanje obveza iz Uredbe (EU) 2015/757 i, ako je primjenjivo, obveza u okviru ETS-a.

Dokument potpisuju i brodovlasnik i ta organizacija ili osoba.

Ako dokument nije na engleskom jeziku, dostavlja se engleski prijevod.

Dokument mora sadržavati sljedeće podatke:

- (a) ime i jedinstveni identifikacijski IMO broj društva i registriranog vlasnika dodijeljen organizaciji ili osobi koju je ovlastio brodovlasnik;
- (b) zemlju registracije organizacije ili osobe koju je ovlastio brodovlasnik, kako je upisana pod jedinstveni identifikacijski IMO broj društva i registriranog vlasnika;
- (c) ime i jedinstveni identifikacijski IMO broj društva i registriranog vlasnika dodijeljen brodovlasniku;
- (d) sljedeće informacije o osobi za kontakt brodovlasnika:
 - i. ime;
 - ii. prezime;

- iii. naziv radnog mjesta;
 - iv. službenu adresu;
 - v. službeni broj telefona;
 - vi. službenu e-adresu;
- (e) datum početka primjene brodovlasnikova ovlaštenja te organizacije ili osobe;
- (f) identifikacijski IMO broj broda.
4. Društvo na zahtjev dostavlja sve ostale informacije koje se smatraju važnima za ocjenjivanje plana.

Članak 5.

Ocjenjivanje planova praćenja

1. Pri ocjenjivanju plana praćenja verifikator provjerava tvrdnje o cjelovitosti, točnosti i relevantnosti informacija navedenih u planu praćenja te njihove sukladnosti s Uredbom (EU) 2015/757.
2. Verifikator barem:
- (a) procjenjuje je li društvo upotrijebilo odgovarajući predložak za plan praćenja i jesu li navedene informacije za sve obvezne stavke iz Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2016/1927;
 - (b) osigurava da je brodovlasnik istovjetan registriranom vlasniku kako je upisan pod jedinstveni identifikacijski IMO broj društva i registriranog vlasnika;
 - (c) osigurava da je zemlja registracije društva istovjetna zemlji upisanoj pod jedinstveni identifikacijski IMO broj društva i registriranog vlasnika;
 - (d) ako društvo nije brodovlasnik, osigurava da je brodovlasnik propisno ovlastio društvo za ispunjavanje obveza iz Uredbe (EU) 2015/757 i, ako je primjenjivo, obveza u okviru ETS-a;
 - (e) provjerava opisuju li informacije u planu praćenja točno i u potpunosti izvore emisija i mjernu opremu postavljenu na brodu te aktualne sustave i postupke za praćenje i izvješćivanje o relevantnim informacijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757;
 - (f) osigurava da su predviđeni odgovarajući mehanizmi praćenja u slučaju da društvo želi iskoristiti odstupanje u vezi s praćenjem goriva i emisija stakleničkih plinova na osnovi pojedinačnog putovanja u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757, uzimajući u obzir potrebne informacije iz članka 10. točke (k) te uredbe;
 - (g) prema potrebi, procjenjuje jesu li informacije koje je dostavilo društvo o elementima, postupcima ili kontrolama koje su uspostavljene u okviru postojećih sustava upravljanja na brodu ili obuhvaćene relevantnim usklađenim normama u pogledu kvalitete, okoliša ili upravljanja primjerene za praćenje emisija stakleničkih plinova i drugih relevantnih informacija te za izvješćivanje u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 i Provedbenom uredbom (EU) 2016/1928.
3. Za potrebe ocjenjivanja plana praćenja verifikator može provoditi istrage, provjeravati dokumente, vršiti promatranja i primjenjivati bilo koje druge oblike revizije koje se smatraju primjerenima.

Članak 6.

Terenski posjeti

1. Verifikator obavlja terenske posjete kako bi stekao dostatno razumijevanje postupaka opisanih u planu praćenja i potvrdio da su informacije u njemu točne.

2. Verifikator određuje lokaciju ili lokacije terenskog posjeta nakon što uzme u obzir mjesto gdje je pohranjena kritična masa relevantnih podataka, uključujući elektroničke ili fizičke primjerke dokumenata čiji se izvornici čuvaju na brodu, i mjesto gdje se provode aktivnosti protoka podataka i kontrolne aktivnosti.
3. Verifikator određuje i koje će se aktivnosti provoditi te koliko je vremena potrebno za terenski posjet.
4. Društvo je verifikatoru dužno omogućiti pristup svojim lokacijama, uključujući relevantne lokacije na kopnu i relevantni brod.
5. Verifikator može obaviti virtualni terenski posjet ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) verifikator ima dostatno razumijevanje sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu, uključujući njihovu uspostavu, primjenu i učinkovito upravljanje koje vrši društvo;
 - (b) vrsta i razina složenosti sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu takve su da fizički terenski posjet nije potreban;
 - (c) verifikator može na daljinu dobiti i ocijeniti sve potrebne informacije;
 - (d) ozbiljne, izvanredne i nepredvidive okolnosti izvan kontrole društva sprečavaju verifikatora da obavi fizički terenski posjet i te se okolnosti unatoč svim razumnim naporima ne mogu prevladati.

Verifikator poduzima mjere za smanjenje verifikacijskog rizika na prihvatljivu razinu kako bi dobio razumno jamstvo da je plan praćenja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Odluka o virtualnom terenskom posjetu donosi se nakon što se utvrdi da su ispunjeni uvjeti za takav posjet. Verifikator bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo o odluci da se obavi virtualni terenski posjet i o tome da su ispunjeni uvjeti za obavljanje takvog posjeta.

6. Verifikator može odustati od terenskog posjeta iz stavaka 1. i 5. ako su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 5. točaka (a), (b) i (c).

Verifikator poduzima mjere za smanjenje verifikacijskog rizika na prihvatljivu razinu kako bi dobio razumno jamstvo da je plan praćenja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Odluka o odustajanju od terenskog posjeta donosi se nakon što se utvrdi da su za to ispunjeni uvjeti. Verifikator bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo o odluci da odustaje od terenskog posjeta i o tome da su ispunjeni uvjeti za odustajanje od terenskog posjeta.

7. Od terenskog posjeta iz stavaka 1. i 5. ne smije se odustati ni u jednoj od sljedećih situacija:
 - (a) ako verifikator prvi put ocjenjuje plan praćenja određenog broda;
 - (b) ako je tijekom razdoblja izvješćivanja plan praćenja izmijenjen u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkama od (b) do (e) Uredbe (EU) 2015/757.
8. Ako verifikator obavi virtualni terenski posjet u skladu sa stavkom 5. ili odustane od terenskog posjeta u skladu sa stavkom 6., u internu verifikacijsku dokumentaciju uključuje obrazloženje za to.

Članak 7.

Rješavanje nesukladnosti u planu praćenja

1. Ako verifikator tijekom ocjenjivanja plana praćenja utvrdi nesukladnosti, o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo i zahtijeva odgovarajuće ispravke u predloženom vremenskom roku.

2. Društvo ispravlja sve nesukladnosti o kojima ga je verifikator obavijestio te verifikatoru dostavlja revidirani plan praćenja unutar dogovorenog vremenskog roka koji verifikatoru omogućuje da prije početka razdoblja izvješćivanja ponovno ocijeni plan praćenja.
3. Verifikator u internoj verifikacijskoj dokumentaciji evidentira sve nesukladnosti koje su ispravljene tijekom ocjenjivanja plana praćenja i označava ih kao riješene.

Članak 8.

Neovisno preispitivanje ocjenjivanja plana praćenja

1. Verifikacijski tim dostavlja internu verifikacijsku dokumentaciju i nacрте zaključaka ocjenjivanja plana neovisnom ispitivaču bez odgode i prije nego što ih dostavi društvu.
2. Neovisni ispitivač provodi preispitivanje kako bi osigurao da je plan praćenja ocijenjen u skladu s ovom Uredbom i da je primijenjena potrebna stručna pažnja i prosudba.
3. Neovisnim preispitivanjem obuhvaća se cijeli postupak ocjenjivanja opisan člancima od 4. do 9.
4. Verifikator u internu verifikacijsku dokumentaciju uključuje rezultate neovisnog preispitivanja.

Članak 9.

Zaključci verifikatora o ocjenjivanju plana praćenja

Verifikator na temelju informacija prikupljenih tijekom ocjenjivanja plana praćenja bez odgode pisanim putem obavješćuje društvo o donesenim zaključcima. Zaključci uključuju sljedeće elemente:

- (a) izjavu da je plan praćenja ocijenjen kao sukladan s Uredbom (EU) 2015/757, Provedbenom uredbom (EU) 2016/1927 i, ako je primjenjivo, Direktivom 2003/87/EZ, ili da sadržava nesukladnosti zbog kojih nije u skladu s Uredbom (EU) 2015/757, Provedbenom uredbom (EU) 2016/1927 i, ako je primjenjivo, Direktivom 2003/87/EZ;
- (b) opis neispravljenih nesukladnosti, ako postoje;
- (c) sažetak postupaka verifikatora, uključujući informacije o terenskim posjetima, razloge za obavljanje virtualnih terenskih posjeta ili razloge za odustajanje od njih;
- (d) ako je plan praćenja ocijenjen nakon što je izmijenjen u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757, sažetak tih izmjena tijekom predmetnog razdoblja izvješćivanja;
- (e) sve druge relevantne elemente utvrđene tijekom ocjenjivanja plana praćenja.

ODJELJAK 2.

Verifikacija izvješća o emisijama i djelomičnih izvješća o emisijama

Članak 10.

Informacije koje društva trebaju dostaviti

1. Prije početka verifikacije izvješća o emisijama i djelomičnog izvješća o emisijama društva verifikatoru dostavljaju sljedeće podatne informacije:
 - (a) popis putovanja koja je obavio predmetni brod u razdoblju izvješćivanja ili, za djelomično izvješće o emisijama, u razdoblju u kojem je brod bio pod odgovornošću društva, u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2015/757;

- (b) ako za predmetno razdoblje izvješćivanja neki podaci nedostaju:
 - i. broj putovanja za koja su nedostajali podaci te okolnosti i razloge za taj nedostatak;
 - ii. primijenjenu metodu procjene zamjenskih podataka iz dijela C točke 2. Priloga I. Uredbi (EU) 2015/757 i, ako je primjenjivo, iz plana praćenja;
 - iii. količinu emisija izračunanu na temelju zamjenskih podataka;
- (c) presliku izvješća o emisijama iz prethodne godine, po potrebi, ako verifikator nije proveo verifikaciju za to izvješće;
- (d) presliku primijenjenog plana ili planova praćenja, sa zaključcima ocjenjivanja koje je proveo akreditirani verifikator i, prema potrebi, dokazom o odobrenju nadležnog upravljačkog tijela zajedno uz obavijest koju je to tijelo poslalo društvu.

2. Nakon što verifikator utvrdi odjeljke ili dokumente koji se smatraju relevantnima za potrebe verifikacije, društva dostavljaju i sljedeće popratne informacije:

- (a) preslike službenog broskog dnevnika i knjige o uljima (ako su odvojeni);
- (b) preslike dokumenata o opskrbi gorivom;
- (c) preslike svih relevantnih certifikata za goriva za potrebe utvrđivanja emisijskih faktora u skladu s Prilogom I. ili dijelom C točkom 1.2 Priloga II. Uredbi (EU) 2015/757;
- (d) preslike dokumenata koji sadržavaju informacije o broju prevezenih putnika i količini prevezenog tereta, prijedenoj udaljenosti i vremenu provedenom na moru za putovanja broda tijekom razdoblja izvješćivanja.

3. Osim toga te ako je primjenjivo na temelju primijenjene metode praćenja, verifikatori mogu od društva zatražiti da dostavi:

- (a) pregled informatičkog okruženja kojim se prikazuje protok podataka za predmetni brod;
- (b) dokaze o održavanju i točnosti/nesigurnosti mjerne opreme/mjerača protoka (npr. potvrde o kalibraciji);
- (c) izvadak podataka o aktivnosti potrošnje goriva iz mjerača protoka;
- (d) preslike dokaza o očitavanju brojila spremnika goriva;
- (e) izvadak podataka o aktivnostima iz sustava za izravno mjerenje emisija;
- (f) sve druge informacije relevantne za verifikaciju izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama.

4. U slučaju promjene društva, uključena društva postupaju s dužnom pažnjom kako bi verifikatoru, na njegov zahtjev, dostavila popratne dokumente ili informacije iz stavaka 1., 2. i 3. povezane s putovanjima obavljenima pod nadležnošću svakoga od njih.

5. Poduzeća informacije iz stavaka od 1. do 4. čuvaju na razdoblja utvrđena u Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973. (Konvencija MARPOL) i Međunarodnoj konvenciji o zaštiti ljudskog života na moru (Konvencija SOLAS) iz 1988. Do izdavanja dokumenta o usklađenosti u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2015/757 ili, za djelomična izvješća o emisijama, do izdavanja izvješća o verifikaciji, verifikator može zatražiti bilo koju od informacija iz stavaka 1., 2. i 3.

Članak 11.

Strateška analiza

1. Na početku verifikacije verifikator na temelju strateške analize svih djelatnosti relevantnih za brod procjenjuje vjerojatnu vrstu, opseg i složenost verifikacijskih zadataka.
2. Radi razumijevanja djelatnosti koje obavlja društvo verifikator prikuplja i pregledava informacije koje su mu potrebne kako bi ocijenio je li verifikacijski tim dovoljno kompetentan za provođenje verifikacije, utvrdio je li vremenski raspored naveden u ugovoru pravilno utvrđen te kako bi bio siguran da može izvršiti potrebnu analizu rizika. Te informacije uključuju barem:
 - (a) informacije iz članka 10. stavaka 1. i 2.;
 - (b) ako verifikator provodi verifikaciju za isto društvo, informacije dobivene tijekom verifikacije prethodnih godina.
3. Pri pregledu informacija iz stavka 2. verifikator ocjenjuje barem sljedeće:
 - (a) brodske motore i korištene vrste goriva te broj putovanja koja je predmetni brod obavio tijekom razdoblja izvješćivanja;
 - (b) plan praćenja kako ga je ocijenio verifikator i, ako je primjenjivo, odobrilo nadležno upravljačko tijelo;
 - (c) aktivnosti protoka podataka i kontrolni sustav.
4. Prilikom provedbe strateške analize verifikator provjerava sljedeće:
 - (a) je li mu dostavljena najnovija verzija plana praćenja i, ako se to zahtijeva u skladu s člankom 6. stavkom 8. i člankom 7. stavkom 5. Uredbe (EU) 2015/757, je li ga odobrilo nadležno upravljačko tijelo;
 - (b) je li plan praćenja tijekom razdoblja izvješćivanja izmijenjen u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757, i, ako je primjenjivo, je li izmjene odobrilo nadležno upravljačko tijelo.

Članak 12.

Analiza rizika koju provode verifikatori

1. Uz elemente iz članka 15. stavaka 1., 2. i 3. Uredbe (EU) 2015/757 verifikator utvrđuje i analizira sve sljedeće elemente:
 - (a) inherentne rizike;
 - (b) kontrolne rizike;
 - (c) rizike od neotkrivanja.
- Pri utvrđivanju i analizi elemenata iz prvog podstavka verifikator uzima u obzir zaključke strateške analize iz članka 11. stavka 1.
2. Pri provedbi analize rizika verifikator uzima u obzir sva područja višeg verifikacijskog rizika i barem sljedeće: podatke o putovanjima, potrošnju goriva, korištene vrste goriva, primjenu eventualnih odstupanja od članka 12. stavka 3. Direktive 2003/87/EZ predviđenih u članku 12. stavcima 3.a i 3.b i članku 12. stavcima od 3.-e do 3.-b te direktive, emisije stakleničkih plinova, prijedenu udaljenost, vrijeme provedeno na moru, prevezeni teret i objedinjavanje podataka u izvješću o emisijama ili djelomičnom izvješću o emisijama.
 3. Pri utvrđivanju i analizi aspekata iz stavka 2. verifikator razmatra postojanje, cjelovitost, točnost, dosljednost, transparentnost i relevantnost dostavljenih informacija.

4. Ovisno o slučaju, s obzirom na informacije dobivene tijekom verifikacije, verifikator revidira analizu rizika te izmjenjuje ili ponavlja aktivnosti verifikacije koje je potrebno provesti.

Članak 13.

Plan verifikacije

Verifikator sastavlja nacrt plana verifikacije u skladu s dobivenim informacijama i rizicima utvrđenima tijekom analize rizika. Plan verifikacije uključuje sljedeće:

- (a) program verifikacije, u kojem se opisuju vrsta i opseg aktivnosti verifikacije te vrijeme i način njihova provođenja;
- (b) plan ispitivanja, u kojem se navode opseg i metode ispitivanja kontrolnih aktivnosti i postupaka za kontrolne aktivnosti;
- (c) plan uzorkovanja podataka, u kojem se navode opseg i metode uzorkovanja podataka povezanih s podatkovnim točkama na kojima se temelje objedinjene emisije stakleničkih plinova, potrošnja goriva ili druge relevantne informacije u izvješću o emisijama ili djelomičnom izvješću o emisijama.

Članak 14.

Proces verifikacije izvješća o emisijama i djelomičnog izvješća o emisijama

1. Verifikator provodi plan verifikacije i na temelju analize rizika verificira postoje li u praksi sustavi praćenja i izvješćivanja kako su opisani u planu praćenja koji je ocijenjen zadovoljavajućim te provode li se pravilno.

U tu svrhu verifikator razmatra provođenje sljedećih vrsta procesa:

- (a) slanja upita relevantnom osoblju;
- (b) provjere dokumenata;
- (c) postupaka promatranja i pregleda.

2. Verifikator verificira sljedeće:

- (a) aktivnosti protoka podataka i sustave koji se koriste za protok podataka, uključujući sustave informacijske tehnologije;
- (b) jesu li kontrolne aktivnosti pravilno dokumentirane, provedene i održavane i jesu li djelotvorne za ublažavanje inherentnih rizika;
- (c) jesu li postupci navedeni u planu praćenja djelotvorni za ublažavanje inherentnih i kontrolnih rizika te jesu li ti postupci provedeni, u dovoljnoj mjeri dokumentirani i primjereno održavani.

Za potrebe točke (a) verifikator prati protok podataka, pri čemu slijedi redoslijed i interakciju aktivnosti protoka podataka, od podataka iz primarnog izvora do sastavljanja izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama.

Za potrebe točaka (b) i (c) verifikator može primijeniti metode uzorkovanja specifične za pojedini brod, pod uvjetom da je uzorkovanje opravdano na temelju analize rizika.

Članak 15.

Verifikacija dostavljenih podataka

1. Verifikator verificira podatke dostavljene u izvješću o emisijama ili djelomičnom izvješću o emisijama na sljedeći način:

- (a) detaljnim ispitivanjem, uključujući praćenje podataka do njihova primarnog izvora;
- (b) provjerom podataka u odnosu na vanjske izvore podataka, uključujući podatke o praćenju broda;
- (c) provedbom usklađivanja;

- (d) provjeravanjem pragova u pogledu primjerenih podataka te
 - (e) ponovnim izračunavanjem.
2. U okviru verifikacije podataka iz stavka 1. verifikator verificira:
- (a) cjelovitost izvora emisija kako su opisani u planu praćenja;
 - (b) cjelovitost podataka, uključujući one o putovanjima za koja je prijavljeno da su obuhvaćena Uredbom (EU) 2015/757;
 - (c) cjelovitost i dosljednost podataka povezanih s emisijama obuhvaćenima područjem primjene Direktive 2003/87/EZ, među ostalim u vezi s primjenom:
 - i. područja primjene utvrđenog u članku 3.ga Direktive 2003/87/EZ;
 - ii. postupnog uvođenja zahtjeva predaje utvrđenih u članku 3.gb Direktive 2003/87/EZ;
 - iii. odstupanja od članka 12. stavka 3. Direktive 2003/87/EZ predviđenih u članku 12. staccima 3.a i 3.b i članku 12. staccima od 3.-e do 3.-b te direktive;
 - (d) dosljednost između dostavljenih objedinjenih podataka i podataka iz relevantne dokumentacije ili primarnih izvora;
 - (e) dosljednost između objedinjene potrošnje goriva i podataka o gorivu koje je kupljeno ili je na drugi način dostavljeno predmetnom brodu, ako je primjenjivo;
 - (f) pouzdanost i točnost podataka.

Članak 16.

Verifikacija metoda koje se primjenjuju u slučaju nedostatka podataka

1. Ako se metode utvrđene u planu praćenja koji je ocijenio verifikator i, ako je primjenjivo, odobrilo nadležno upravljačko tijelo koriste za prikupljanje podataka koji nedostaju u skladu s dijelom C Priloga I. Uredbi (EU) 2015/757, verifikator provjerava jesu li primijenjene metode bile primjerene za određenu situaciju i jesu li pravilno primijenjene.
2. Ako metode iz stavka 1. nisu prethodno ocijenjene ni odobrene, verifikator provjerava jamči li se pristupom koji društvo primjenjuje na prikupljanje podataka koji nedostaju da se emisije ne procjenjuju prenisko i da taj pristup ne dovodi do značajnih netočnosti.

Članak 17.

Razina značajnosti

1. Za potrebe verifikacije podataka o potrošnji goriva i emisijama stakleničkih plinova u izvješću o emisijama i djelomičnom izvješću o emisijama razina značajnosti jest 5 % ukupne vrijednosti za svaku stavku u predmetnom razdoblju izvješćivanja.
2. Za potrebe verifikacije drugih relevantnih informacija u izvješću o emisijama i djelomičnom izvješću o emisijama, u vezi s prevezenim teretom, obavljenim prijevozom, prijeđenom udaljenosti i vremenom provedenim na moru, razina značajnosti jest 5 % ukupne vrijednosti za svaku stavku u razdoblju izvješćivanja.

Članak 18.

Terenski posjeti

1. Verifikator provodi terenske posjete kako bi stekao dostatno razumijevanje društva te sustava praćenja i izvješćivanja na brodu kako je opisan u planu praćenja.

2. Verifikator određuje lokaciju ili lokacije terenskog posjeta na temelju rezultata analize rizika i nakon što uzme u obzir mjesto gdje je pohranjena kritična masa relevantnih podataka, uključujući elektroničke ili fizičke primjerke dokumenata čiji se izvornici čuvaju na brodu, i mjesto gdje se provode aktivnosti protoka podataka i kontrolne aktivnosti.
3. Ako na temelju ishoda posjeta lokaciji na kopnu verifikator zaključi da je potrebna verifikacija na brodu kako bi se smanjio rizik od značajnih netočnosti u izvješću o emisijama ili djelomičnom izvješću o emisijama, može odlučiti posjetiti brod.
4. Verifikator određuje i koje će se aktivnosti provoditi te koliko je vremena potrebno za terenski posjet.
5. Društvo je verifikatoru dužno omogućiti pristup svojim lokacijama, uključujući relevantne lokacije na kopnu i relevantni brod.
6. Verifikator može obaviti virtualni terenski posjet ako je s obzirom na rezultate analize rizika ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) verifikator ima dostatno razumijevanje sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu, uključujući njihovu uspostavu, primjenu i učinkovito upravljanje koje vrši društvo;
 - (b) vrsta i razina složenosti sustava za praćenje i izvješćivanje na brodu takve su da fizički terenski posjet nije potreban;
 - (c) verifikator može na daljinu dobiti i ocijeniti sve potrebne informacije, uključujući ispravnu primjenu metodologije opisane u planu praćenja i verifikaciju podataka dostavljenih u izvješću o emisijama ili djelomičnom izvješću o emisijama;
 - (d) ozbiljne, izvanredne i nepredvidive okolnosti izvan kontrole društva sprečavaju verifikatora da obavi fizički terenski posjet i te se okolnosti unatoč svim razumnim naporima ne mogu prevladati.

Verifikator poduzima mjere za smanjenje verifikacijskog rizika na prihvatljivu razinu kako bi dobio razumno jamstvo da je izvješće o emisijama ili djelomično izvješće o emisijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak točku (d) verifikator ne obavlja virtualni terenski posjet ako u tri razdoblja izvješćivanja koja neposredno prethode predmetnom razdoblju izvješćivanja nije obavljen fizički terenski posjet. To se trogodišnje razdoblje odnosi na tri uzastopna razdoblja izvješćivanja koja počnu nakon 1. siječnja 2024., uključujući razdoblja izvješćivanja u kojima su obavljene virtualni terenski posjeti u skladu s prvim podstavkom točkom (d).

Odluka o virtualnom terenskom posjetu donosi se nakon što se utvrdi da su ispunjeni uvjeti za takav posjet. Verifikator bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo o odluci da se obavi virtualni terenski posjet i o tome da su ispunjeni uvjeti za obavljanje takvog posjeta.

7. Verifikator može odustati od terenskog posjeta iz stavaka 1. i 6. ako su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 6. točaka (a), (b) i (c).

Verifikator poduzima mjere za smanjenje verifikacijskog rizika na prihvatljivu razinu kako bi dobio razumno jamstvo da je izvješće o emisijama ili djelomično izvješće o emisijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Odluka o odustajanju od terenskog posjeta donosi se nakon što se utvrdi da su za to ispunjeni uvjeti. Verifikator bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo o odluci da odustaje od terenskog posjeta i o tome da su ispunjeni uvjeti za odustajanje od terenskog posjeta.

8. Od terenskog posjeta iz stavaka 1. i 6. ne smije se odustati ni u jednoj od sljedećih situacija:
 - (a) ako verifikator prvi put ocjenjuje izvješće o emisijama ili djelomično izvješće o emisijama za određeni brod;
 - (b) ako verifikator nije obavio terenski posjet tijekom dva razdoblja izvješćivanja koja neposredno prethode predmetnom razdoblju izvješćivanja.

9. Za brodove obuhvaćene područjem primjene Direktive 2003/87/EZ društvo bez nepotrebne odgode obavješćuje svoje nadležno upravljačko tijelo o odluci verifikatora da odustane od terenskog posjeta.

Nadležno upravljačko tijelo može uložiti prigovor na odluku verifikatora da odustane od terenskog posjeta, i pritom mora uzeti u obzir sve sljedeće elemente:

- (a) informacije o rezultatima analize rizika koje je dostavio verifikator;
- (b) informaciju da je sve potrebne informacije moguće dobiti i ocijeniti na daljinu;
- (c) dokaz da su ispunjeni svi uvjeti za odustajanje od terenskog posjeta u skladu sa stavcima 7. i 8.

U slučaju prigovora nadležno upravljačko tijelo u razumnom roku, a najkasnije dva mjeseca od datuma kad je obaviješteno o odluci verifikatora da odustane od terenskog posjeta, obavješćuje društvo o prigovoru i razlozima za prigovor.

10. Ako verifikator obavi virtualni terenski posjet u skladu sa stavkom 6. ili odustane od terenskog posjeta u skladu sa stavkom 7., u internu verifikacijsku dokumentaciju uključuje obrazloženje za to.

Članak 19.

Rješavanje netočnosti i nesukladnosti u izvješću o emisijama i djelomičnom izvješću o emisijama

1. Ako verifikator tijekom verifikacije izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama utvrdi netočnosti ili nesukladnosti, o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo i zahtijeva odgovarajuće ispravke u razumnom vremenskom roku.

Društvo ispravlja sve netočnosti i nesukladnosti o kojima je obaviješteno.

2. Verifikator u internoj verifikacijskoj dokumentaciji evidentira sve netočnosti i nesukladnosti koje su ispravljene tijekom verifikacije i označava ih kao riješene.

3. Ako društvo ne ispravi netočnosti ili nesukladnosti iz stavka 1., verifikator prije izdavanja izvješća o verifikaciji traži od društva da objasni glavne uzroke tih netočnosti ili nesukladnosti.

4. Verifikator ocjenjuje utječu li neispravljene netočnosti, pojedinačno ili zajedno s drugim netočnostima, na ukupne emisije iz izvješća ili druge relevantne informacije i dovodi li to do značajnih netočnosti.

Verifikator ocjenjuje utječu li neispravljene nesukladnosti, pojedinačno ili zajedno s drugim nesukladnostima, na podatke navedene u izvješću i dovodi li to do značajnih netočnosti.

5. Netočnosti ili nesukladnosti koje su pojedinačno ili zajedno s drugim netočnostima ispod razine značajnosti iz članka 17. verifikator smatra značajnim netočnostima ako to opravdavaju njihov razmjer i vrsta ili posebne okolnosti njihova nastanka.

Članak 20.

Zaključak verifikacije izvješća o emisijama i djelomičnog izvješća o emisijama

Da bi dovršio verifikaciju izvješća o emisijama i djelomičnog izvješća o emisijama verifikator:

- (a) potvrđuje da su provedene sve aktivnosti verifikacije;
- (b) provodi završne analitičke postupke na objedinjenim podacima kako bi osigurao da u njima nema značajnih netočnosti;

- (c) provjerava ispunjavaju li informacije u izvješću zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757 i, prema potrebi, Direktive 2003/87/EZ;
- (d) prije izdavanja izvješća o verifikaciji priprema internu verifikacijsku dokumentaciju i nacrt izvješća te ih u skladu s člankom 23. dostavlja neovisnom ispitivaču;
- (e) ovlašćuje osobu za autentifikaciju izvješća na temelju zaključaka neovisnog ispitivača i dokaza iz interne verifikacijske dokumentacije te o tome obavješćuje društvo.

Članak 21.

Preporuke za poboljšanje

1. Verifikator društvu priopćuje preporuke za poboljšanje u vezi s neispravljenim netočnostima i nesukladnostima koje nisu dovele do značajnih netočnosti.
2. Verifikator može dati i druge preporuke za poboljšanje koje smatra relevantnima s obzirom na ishod aktivnosti verifikacije.
3. Prilikom priopćavanja preporuka društvu verifikator mora ostati nepristran u odnosu na društvo, brodove te sustav za praćenje i izvješćivanje. Ne smije ugroziti svoju nepristranost davanjem savjeta ni oblikovanjem dijelova procesa praćenja i izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.
4. Tijekom verifikacije koja se provodi nakon godine u kojoj su u izvješću o verifikaciji dane preporuke za poboljšanja verifikator provjerava je li i kako društvo provelo te preporuke za poboljšanja. Ako društvo nije postupilo u skladu s tim preporukama, verifikator procjenjuje povećava li se zbog toga ili bi se mogao povećati rizik od netočnosti.

Članak 22.

Izvješće o verifikaciji izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama

1. Na temelju prikupljenih informacija verifikator izdaje izvješće o verifikaciji za svako izvješće o emisijama ili djelomično izvješće o emisijama koje se verificira i dostavlja ga predmetnom društvu.
2. Po primitku izvješća o verifikaciji u skladu sa stavkom 1. društvo ga zajedno s izvješćem o emisijama ili djelomičnim izvješćem o emisijama dostavlja, prema potrebi, nadležnom upravljačkom tijelu. Izvješće se dostavlja s pomoću automatiziranih sustava i formata za razmjenu podataka.
3. Izvješće o verifikaciji treba uključivati izjavu o tome je li izvješće o emisijama ili djelomično izvješće o emisijama verificirano kao zadovoljavajuće ili nezadovoljavajuće.
4. Za potrebe stavka 3. izvješće o emisijama ili djelomično izvješće o emisijama verificira se kao zadovoljavajuće samo ako ne sadržava značajne netočnosti. Izvješća o emisijama i djelomična izvješća o emisijama ne smiju se verificirati kao zadovoljavajuća ako sadržavaju značajne netočnosti koje nisu ispravljene prije izdavanja izvješća o verifikaciji.
5. Izvješće o verifikaciji treba sadržavati sljedeće elemente:
 - (a) ime društva i njegov jedinstveni identifikacijski IMO broj društva i registriranog vlasnika i identifikacijski broj broda;
 - (b) naslov iz kojeg je jasno da se radi o izvješću o verifikaciji;
 - (c) identitet verifikatora, uključujući ime i službenu e-adresu osobe za kontakt;
 - (d) ciljeve i opseg verifikacije;

- (e) upućivanje na izvješće o emisijama i razdoblje izvješćivanja koji se verificiraju ili na djelomično izvješće o emisijama i razdoblje u kojem je brod bio pod odgovornošću predmetnog društva i koji se verificiraju;
- (f) prema potrebi, ukupne objedinjene emisije stakleničkih plinova iz predmetnog broda obuhvaćene Direktivom 2003/87/EZ u vezi s djelatnostima pomorskog prometa o kojima se izvješćuje u skladu s tom direktivom;
- (g) upućivanje na jedan ili više planova praćenja koji su ocijenjeni zadovoljavajućima i, prema potrebi, naznaka o tome je li nadležno upravljačko tijelo odobrilo relevantan plan praćenja prije izdavanja izvješća o verifikaciji;
- (h) upućivanje na primijenjene norme verifikacije;
- (i) sažetak postupaka verifikatora, uključujući informacije o terenskim posjetima i datume kad su obavljeni, razloge za obavljanje virtualnih terenskih posjeta ili razloge za odustajanje od njih;
- (j) sažetak izmjena plana praćenja i podataka o aktivnostima u predmetnom razdoblju izvješćivanja u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2015/757, ako je primjenjivo;
- (k) izjavu o verifikaciji;
- (l) opis eventualnih neispravljenih netočnosti i nesukladnosti, uključujući njihovu vrstu i razmjer, navod o tome imaju li značajan utjecaj te elemente izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama s kojima su povezane;
- (m) opis eventualnih nesukladnosti kako su definirane u članku 2. točki 5. podtočki (b) podpodtočki ii. koje su uočene tijekom verifikacije;
- (n) broj putovanja za koja nedostaju podaci, ako postoje, i odgovarajuću količinu emisija;
- (o) ovisno o slučaju, preporuke za poboljšanje;
- (p) imena glavnog revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa, neovisnog ispitivača i, prema potrebi, revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i tehničkog stručnjaka koji su sudjelovali u verifikaciji izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama;
- (q) datum izvješća o verifikaciji i potpis ovlaštene osobe u ime verifikatora, uključujući ime te osobe.

6. Verifikator u izvješću o verifikaciji treba dovoljno detaljno opisati netočnosti i nesukladnosti, uključujući sljedeće aspekte:

- (a) veličinu i vrstu netočnosti ili nesukladnosti;
- (b) razloge zašto određena netočnost ima ili nema značajan učinak;
- (c) na koji se element izvješća društva odnosi netočnost, odnosno na koji se element plana praćenja ili pravne zahtjeve odnosi nesukladnost.

Članak 23.

Neovisno preispitivanje izvješća o emisijama i djelomičnog izvješća o emisijama

1. Neovisni ispitivač preispituje internu verifikacijsku dokumentaciju i nacrt izvješća o verifikaciji kako bi se verificiralo da je proces verifikacije proveden u skladu s ovom Uredbom i da je primijenjena potrebna stručna pažnja i prosudba.
2. Neovisnim preispitivanjem obuhvaća se cijeli proces verifikacije naveden u člancima od 10. do 22.
3. Nakon autentifikacije izvješća u skladu s člankom 20. točkom (e) verifikator uključuje rezultate neovisnog preispitivanja u internu verifikacijsku dokumentaciju te Komisiju i državu zastave predmetnog broda obavješćuje o tome jesu li ispunjeni uvjeti za izdavanje dokumenta o usklađenosti.

ODJELJAK 3.

Verifikacija izvješća na razini društva

Članak 24.

Informacije koje društva trebaju dostaviti

1. Prije početka verifikacije izvješća na razini društva verifikatoru društva dostavljaju sljedeće informacije:
 - (a) izvješće na razini društva za razdoblje izvješćivanja koje treba verificirati i, ovisno o slučaju, presliku verificiranog izvješća na razini društva i izvješće o verifikaciji na razini društva iz prethodne godine ako verifikaciju nije proveo isti verifikator;
 - (b) izvješća o emisijama i djelomična izvješća o emisijama zajedno s izvješćima o verifikaciji za sve brodove koji su bili pod odgovornošću predmetnog društva tijekom relevantnog razdoblja izvješćivanja;
 - (c) ovisno o slučaju, ako u prethodnoj godini verifikaciju izvješća na razini društva nije proveo isti verifikator, izvješća o emisijama i djelomična izvješća o emisijama iz prethodne godine, zajedno s relevantnim izvješćima o verifikaciji, za sve brodove koji su tijekom prethodne godine bili pod odgovornošću predmetnog društva;
 - (d) popis svih brodova predmetnog društva čija je bruto tonaža najmanje 5 000 tona, s identifikacijskim IMO brojem broda, tijekom razdoblja izvješćivanja, uključujući razdoblje tijekom kojeg je brod bio u vlasništvu društva ili pod odgovornošću društva u skladu s Uredbom (EZ) br. 336/2006.
2. Verifikatori mogu od društva zatražiti da dostavi sve ostale informacije relevantne za verifikaciju izvješća na razini društva, uključujući presliku planova praćenja za brodove pod odgovornošću tog društva tijekom razdoblja izvješćivanja i, ovisno o slučaju, dokaze o promjeni društva, uključujući dokaze o datumu promjene.

Članak 25.

Strateška analiza

1. Na početku verifikacije verifikator na temelju strateške analize svih djelatnosti relevantnih za društvo procjenjuje vjerojatnu vrstu, opseg i složenost verifikacijskih zadataka.
2. Radi razumijevanja djelatnosti koje obavlja društvo verifikator prikuplja i pregledava informacije koje su mu potrebne kako bi ocijenio je li verifikacijski tim dovoljno kompetentan za provođenje verifikacije, utvrdio je li vremenski raspored naveden u ugovoru pravilno utvrđen te kako bi bio siguran da može izvršiti potrebnu analizu rizika. Informacije moraju obuhvaćati sljedeće:
 - (a) informacije iz članka 24. stavka 1.;
 - (b) ako verifikator provodi verifikaciju za isto društvo, informacije dobivene tijekom verifikacije prethodnih godina.

Članak 26.

Analiza rizika koju provode verifikatori

1. Za potrebe ocjenjivanja cjelovitosti i dosljednosti dostavljenih podataka u skladu s člankom 14. stavkom 4. Uredbe (EU) 2015/757 verifikator uzima u obzir područja većeg verifikacijskog rizika uzimajući u obzir elemente kao što su:
 - (a) broj brodova pod odgovornošću društva tijekom relevantnog razdoblja izvješćivanja;
 - (b) broj promjena društva za brodove pod odgovornošću predmetnog društva tijekom razdoblja izvješćivanja;
 - (c) raznolikost brodskih motora i korištenih vrsta goriva;

- (d) broj država zastava;
- (e) broj različitih verifikatora koji su provodili verifikaciju izvješća o emisijama za brodove koji su bili pod odgovornošću predmetnog društva tijekom relevantnog razdoblja izvješćivanja;
- (f) broj planova praćenja za brodove pod odgovornošću predmetnog društva koje nadležno upravljačko tijelo nije odobrilo prije izdavanja izvješća o verifikaciji za relevantna izvješća o emisijama ili djelomična izvješća o emisijama;
- (g) broj, vrsta i razmjer netočnosti i nesukladnosti povezanih s izvješćima o emisijama ili djelomičnim izvješćima o emisijama za brodove pod odgovornošću predmetnog društva, kako je navedeno u odgovarajućim izvješćima o verifikaciji.

2. Ovisno o slučaju, s obzirom na informacije dobivene tijekom verifikacije, verifikator revidira analizu rizika te izmjenjuje ili ponavlja aktivnosti verifikacije koje je potrebno provesti.

Članak 27.

Plan verifikacije na razini društva

Verifikator sastavlja nacrt plana verifikacije u skladu s dobivenim informacijama i rizicima utvrđenima tijekom analize rizika.

Plan verifikacije uključuje program verifikacije, u kojem se opisuju vrsta i opseg aktivnosti verifikacije te vrijeme i način njihova provođenja, te, ovisno o slučaju, plan uzorkovanja podataka.

Članak 28.

Proces verifikacije izvješća na razini društva

Verifikator na temelju analize rizika razmatra provođenje sljedećih vrsta procesa:

- (a) slanja upita relevantnom osoblju;
- (b) provjere dokumenata;
- (c) postupaka promatranja i pregleda.

Članak 29.

Verifikacija dostavljenih podataka na razini društva

1. Verifikator ocjenjuje cjelovitost i dosljednost podataka uključenih u izvješće na razini društva, i to na sljedeće načine:
 - (a) detaljnim ispitivanjem, uključujući praćenje podataka do njihova relevantnog izvora;
 - (b) provjerom podataka u odnosu na podatke iz verificiranih izvješća o emisijama i, prema potrebi, vanjske izvore podataka, uključujući podatke o praćenju brodova;
 - (c) provedbom usklađivanja;
 - (d) ponovnim izračunavanjem.
2. U okviru verifikacije podataka iz stavka 1. verifikator verificira:
 - (a) cjelovitost izvješća na razini društva, među ostalim jesu li u njega uključeni svi brodovi pod odgovornošću predmetnog društva tijekom relevantnog razdoblja izvješćivanja i njihove odgovarajuće emisije obuhvaćene područjem primjene Direktive 2003/87/EZ;
 - (b) točnost izračuna na temelju kojih su dobiveni objedinjeni podaci o emisijama na razini društva.

*Članak 30.***Razina značajnosti za izvješća na razini društva**

1. Za potrebe verifikacije izvješća na razini društva, ako suma ukupnog zbroja emisija stakleničkih plinova svih brodova o kojima se izvješćuje u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, kako je utvrđeno na razini broda u skladu s dijelom C točkama od 1.1. do 1.7. Priloga II. Uredbi (EU) 2015/757, premašuje 500 000 tona ekvivalenta CO₂, razina značajnosti jest 2 % tih podataka o emisijama u relevantnom razdoblju izvješćivanja.
2. Za potrebe verifikacije izvješća na razini društva, ako suma iz stavka 1. ne premašuje 500 000 tona ekvivalenta CO₂, razina značajnosti jest 5 % podataka o emisijama u relevantnom razdoblju izvješćivanja.

*Članak 31.***Terenski posjeti**

1. Verifikator obavlja terenske posjete kako bi verificirao izvješće na razini društva, posebno na temelju rezultata analize rizika u skladu s člankom 26., uzimajući u obzir mjesto pohrane kritične mase relevantnih podataka i mjesto na kojem se provode aktivnosti protoka podataka i kontrolne aktivnosti.
2. Verifikator određuje i koje će se aktivnosti provoditi te koliko je vremena potrebno za terenski posjet.
3. Društvo je verifikatoru dužno omogućiti pristup svojim lokacijama, uključujući relevantne lokacije na kopnu i relevantne brodove.
4. Verifikator može obaviti virtualni terenski posjet ako je s obzirom na rezultate analize rizika ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) verifikator može na daljinu dobiti i ocijeniti sve potrebne informacije;
 - (b) ozbiljne, izvanredne i nepredvidive okolnosti izvan kontrole društva sprečavaju verifikatora da obavi fizički terenski posjet i te se okolnosti unatoč svim razumnim naporima ne mogu prevladati.

Verifikator poduzima mjere za smanjenje verifikacijskog rizika na prihvatljivu razinu kako bi dobio razumno jamstvo da je izvješće na razini društva u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Odluka o virtualnom terenskom posjetu donosi se nakon što se utvrdi da su ispunjeni uvjeti za takav posjet. Verifikator bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo o odluci da se obavi virtualni terenski posjet i o tome da su ispunjeni uvjeti za obavljanje takvog posjeta.

5. Na temelju rezultata analize rizika verifikator može odlučiti odustati od terenskog posjeta iz stavaka 1. i 4. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) verifikator može na daljinu dobiti i ocijeniti sve potrebne informacije;
 - (b) to nije prvi put da taj verifikator provodi verifikaciju izvješća na razini društva za predmetno društvo;
 - (c) verifikacija se može provesti uz razumno jamstvo bez terenskog posjeta.

Verifikator poduzima mjere za smanjenje verifikacijskog rizika na prihvatljivu razinu kako bi dobio razumno jamstvo da je izvješće na razini društva u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Odluka o odustajanju od terenskog posjeta donosi se nakon što se utvrdi da su za to ispunjeni uvjeti. Verifikator bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo o odluci da se odustaje od terenskog posjeta i o tome da su ispunjeni uvjeti za odustajanje od terenskog posjeta.

6. Za brodove obuhvaćene područjem primjene Direktive 2003/87/EZ društvo bez nepotrebne odgode obavješćuje svoje nadležno upravljačko tijelo o odluci verifikatora da odustane od terenskog posjeta.

Nadležno upravljačko tijelo može uložiti prigovor na odluku verifikatora da odustane od terenskog posjeta, i pritom mora uzeti u obzir sve sljedeće elemente:

- (a) informacije o rezultatima analize rizika koje je dostavio verifikator;
- (b) dokaz da su ispunjeni svi uvjeti za odustajanje od terenskog posjeta u skladu sa stavkom 5.

U slučaju prigovora nadležno upravljačko tijelo u razumnom roku, a najkasnije dva mjeseca od datuma kad je obaviješteno o odluci verifikatora da odustane od terenskog posjeta, obavješćuje društvo o prigovoru i razlozima za prigovor.

7. Ako verifikator obavi virtualni terenski posjet u skladu sa stavkom 4. ili odustane od terenskog posjeta u skladu sa stavkom 5., u internu verifikacijsku dokumentaciju uključuje obrazloženje za to.

Članak 32.

Rješavanje netočnosti i nesukladnosti u izvješću na razini društva

1. Ako verifikator tijekom verifikacije u izvješću na razini društva utvrdi netočnosti ili nesukladnosti, o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje društvo i zahtijeva odgovarajuće ispravke u razumnom vremenskom roku.

Društvo ispravlja sve netočnosti i nesukladnosti o kojima je obaviješteno.

2. Verifikator u internoj verifikacijskoj dokumentaciji evidentira sve netočnosti i nesukladnosti koje su ispravljene tijekom verifikacije i označava ih kao riješene.

3. Ako društvo ne ispravi netočnosti ili nesukladnosti iz stavka 1., verifikator prije izdavanja izvješća o verifikaciji traži od društva da objasni glavne uzroke tih netočnosti ili nesukladnosti.

4. Verifikator ocjenjuje utječu li neispravljene netočnosti, pojedinačno ili zajedno s drugim netočnostima, na ukupne emisije iz izvješća ili druge relevantne informacije i dovodi li to do značajnih netočnosti.

Verifikator ocjenjuje utječu li neispravljene nesukladnosti, pojedinačno ili zajedno s drugim nesukladnostima, na podatke navedene u izvješću i dovodi li to do značajne netočnosti.

5. Netočnosti ili nesukladnosti koje su pojedinačno ili zajedno s drugim netočnostima ispod razine značajnosti iz članka 30. verifikator smatra značajnim netočnostima ako to opravdavaju njihov razmjer i vrsta ili posebne okolnosti njihova nastanka.

Članak 33.

Zaključci verifikacije izvješća na razini društva

Da bi dovršio verifikaciju izvješća na razini društva verifikator:

- (a) potvrđuje da su provedene sve aktivnosti verifikacije;
- (b) provodi završne analitičke postupke na objedinjenim podacima kako bi osigurao da u njima nema značajnih netočnosti;
- (c) provjerava ispunjavaju li informacije u izvješću zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757 i Direktive 2003/87/EZ;
- (d) prije izdavanja izvješća o verifikaciji priprema internu verifikacijsku dokumentaciju i nacrt izvješća te ih u skladu s člankom 36. dostavlja neovisnom ispitivaču;

- (e) ovlašćuje osobu za autentifikaciju izvješća na temelju zaključaka neovisnog ispitivača i dokaza iz interne verifikacijske dokumentacije te o tome obavješćuje društvo.

Članak 34.

Preporuke za poboljšanje

1. Verifikator društvu priopćuje preporuke za poboljšanje u vezi s neispravljenim netočnostima i nesukladnostima koje nisu dovele do značajnih netočnosti.
2. Verifikator može dati i druge preporuke za poboljšanje koje smatra relevantnima s obzirom na ishod aktivnosti verifikacije.
3. Prilikom priopćavanja preporuka društvu verifikator mora ostati nepristran u odnosu na društvo, brodove te sustav za praćenje i izvješćivanje. Ne smije ugroziti svoju nepristranost davanjem savjeta ni oblikovanjem dijelova procesa praćenja i izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.
4. Tijekom verifikacije koja se provodi nakon godine u kojoj su u izvješću o verifikaciji dane preporuke za poboljšanja verifikator provjerava je li i kako društvo provelo te preporuke za poboljšanja. Ako društvo nije postupilo u skladu s tim preporukama, verifikator procjenjuje povećava li se zbog toga ili bi se mogao povećati rizik od netočnosti.

Članak 35.

Izvješće o verifikaciji na razini društva

1. Na temelju prikupljenih informacija verifikator izdaje izvješće o verifikaciji za izvješće na razini društva koje se verificira i dostavlja ga predmetnom društvu.
2. Po primitku izvješća o verifikaciji u skladu sa stavkom 1. društvo ga zajedno s izvješćem na razini društva dostavlja nadležnom upravljačkom tijelu. Izvješća se dostavljaju s pomoću automatiziranih sustava i formata za razmjenu podataka.
3. Izvješće o verifikaciji treba uključivati izjavu o tome je li izvješće na razini društva verificirano kao zadovoljavajuće ili nezadovoljavajuće.
4. Za potrebe stavka 3. izvješće na razini društva verificira se kao zadovoljavajuće samo ako ne sadržava značajne netočnosti. Izvješće na razini društva ne verificira se kao zadovoljavajuće ako sadržava značajne netočnosti koje nisu ispravljene prije izdavanja izvješća o verifikaciji.
5. Izvješće o verifikaciji treba sadržavati sljedeće elemente:
 - (a) ime društva i jedinstveni identifikacijski IMO broj društva i registriranog vlasnika;
 - (b) naslov iz kojeg je jasno da se radi o izvješću o verifikaciji;
 - (c) identitet verifikatora, uključujući ime i službenu e-adresu osobe za kontakt;
 - (d) ciljeve i opseg verifikacije;
 - (e) upućivanje na izvješće na razini društva i razdoblje izvješćivanja koji se verificiraju;

- (f) objedinjene podatke o emisijama na razini društva i podatke o emisijama koji se dostavljaju putem obrazaca iz Priloga IX. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/1122 ⁽¹²⁾;
 - (g) upućivanje na primijenjene norme verifikacije;
 - (h) sažetak postupaka verifikatora, uključujući informacije o terenskim posjetima i datume kad su obavljani, razloge za obavljanje virtualnih terenskih posjeta ili razloge za odustajanje od njih u skladu s člankom 31.;
 - (i) izjavu o verifikaciji;
 - (j) opis eventualnih neispravljenih netočnosti i nesukladnosti, kako je navedeno u članku 32., uključujući njihovu vrstu i razmjer, navod o tome imaju li značajan utjecaj te elemente izvješća na razini društva s kojima su povezane;
 - (k) opis nesukladnosti kako su definirane u članku 2. točki 5. podtočki (c) koje su uočene tijekom verifikacije;
 - (l) ovisno o slučaju, preporuke za poboljšanje;
 - (m) imena glavnog revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa, neovisnog ispitivača i, ovisno o slučaju, revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i tehničkog stručnjaka koji su sudjelovali u verifikaciji izvješća na razini društva;
 - (n) datum izvješća o verifikaciji i potpis ovlaštene osobe u ime verifikatora, uključujući ime te osobe.
6. Verifikator u izvješću o verifikaciji treba dovoljno detaljno opisati netočnosti i nesukladnosti, uključujući sljedeće aspekte:
- (a) veličinu i vrstu netočnosti ili nesukladnosti;
 - (b) razloge zašto određena netočnost ima ili nema značajan učinak;
 - (c) element izvješća na koji se odnosi netočnost ili pravne zahtjeve na koje se odnosi nesukladnost.

Članak 36.

Neovisno preispitivanje izvješća na razini društva

1. Neovisni ispitivač preispituje internu verifikacijsku dokumentaciju i nacrt izvješća o verifikaciji kako bi se verificiralo da je proces verifikacije proveden u skladu s ovom Uredbom i da je primijenjena potrebna stručna pažnja i prosudba.
2. Neovisnim preispitivanjem obuhvaća se cijeli proces verifikacije naveden u člancima od 24. do 35.
3. Nakon autentifikacije izvješća u skladu s člankom 33. točkom (e) verifikator rezultate neovisnog preispitivanja uključuje u internu verifikacijsku dokumentaciju.

POGLAVLJE III.

ZAHTJEVI ZA VERIFIKATORE

Članak 37.

Proces za kontinuiranu kompetentnost

1. Verifikator utvrđuje, dokumentira, provodi i održava proces za kontinuiranu kompetentnost kako bi osigurao da je sve osoblje kojem su povjerene aktivnosti verifikacije osposobljeno za zadatke koji su im dodijeljeni.

⁽¹²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1122 od 12. ožujka 2019. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu funkcioniranja Registra Unije (SL L 177, 2.7.2019., str. 3.).

2. Za potrebe procesa za kompetentnost iz stavka 1. verifikator utvrđuje, dokumentira, primjenjuje i održava sljedeće:
 - (a) opće kriterije kompetentnosti za sve osoblje koje obavlja aktivnosti verifikacije;
 - (b) posebne kriterije kompetentnosti za svaku funkciju verifikatora koji obavlja aktivnosti verifikacije, posebno za glavnog revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa, revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa, neovisnog ispitivača i tehničkog stručnjaka;
 - (c) metodu za osiguravanje kontinuirane kompetentnosti i redovite evaluacije rada sveg osoblja koje provodi aktivnosti verifikacije;
 - (d) proces za osiguravanje kontinuiranog osposobljavanja osoblja koje provodi aktivnosti verifikacije;
 - (e) proces za ocjenjivanje je li predmetni verifikacijski angažman obuhvaćen akreditacijom verifikatora i ima li verifikator kompetencije, osoblje i resurse potrebne za odabir verifikacijskog tima i uspješno obavljanje aktivnosti verifikacije unutar traženog vremenskog roka.

Pri evaluaciji kompetentnosti osoblja u skladu s prvim podstavkom točkom (c) verifikator kompetentnost ocjenjuje na temelju kriterija kompetentnosti iz prvog podstavka točaka (a) i (b).

Proces iz prvog podstavka točke (e) treba uključivati i procjenu je li verifikacijski tim u potpunosti kompetentan i ima li osoblje potrebno za obavljanje aktivnosti verifikacije za određeno društvo.

Verifikator je dužan utvrditi opće i posebne kriterije kompetentnosti koji su u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 38. stavku 4. te člancima 39., 40. i 41.

3. Verifikator redovito prati, barem na godišnjoj razini, rad sveg osoblja koje provodi aktivnosti verifikacije kako bi potvrdio njihovu kontinuiranu kompetentnost.
4. Verifikator redovito preispituje proces za kontinuiranu kompetentnost iz stavka 1. kako bi osigurao da se:
 - (a) kriteriji kompetentnosti iz stavka 2. prvog podstavka točaka (a) i (b) utvrde u skladu sa zahtjevima u pogledu kompetentnosti iz ove Uredbe;
 - (b) riješe sva eventualna pitanja u vezi s utvrđivanjem općih i posebnih kriterija kompetentnosti iz stavka 2. prvog podstavka točaka (a) i (b);
 - (c) svi zahtjevi u okviru procesa za kompetentnost prema potrebi ažuriraju i održavaju.
5. Verifikator mora imati sustav za evidentiranje rezultata aktivnosti provedenih u okviru procesa za kompetentnost iz stavka 1.
6. Dovoljno kompetentan evaluator ocjenjuje kompetentnost i rad revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i glavnog revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa.

Kompetentan evaluator prati te revizore tijekom verifikacije izvješća o emisijama ili djelomičnog izvješća o emisijama na lokaciji društva, ovisno o slučaju, kako bi utvrdio ispunjavaju li kriterije kompetentnosti.

7. Ako član osoblja ne dokaže da u potpunosti ispunjava kriterije kompetentnosti za konkretan zadatak koji mu je dodijeljen, verifikator određuje i organizira dodatno osposobljavanje ili praktični rad uz nadzor. Verifikator prati predmetnog člana osoblja dok taj član osoblja ne dokaže da ispunjava kriterije kompetentnosti.

Članak 38.

Verifikacijski timovi

1. Za svaki verifikacijski angažman verifikator sastavlja verifikacijski tim koji je sposoban provesti aktivnosti verifikacije iz članka od 4. do 36.

2. U verifikacijskom timu mora biti jedan glavni revizor za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i, ako je primjereno s obzirom na verifikatorovo shvaćanje složenosti zadataka koje je potrebno izvršiti i njegovu sposobnost da provede potrebnu ocjenu rizika, odgovarajući broj revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i tehničkih stručnjaka.
3. Za neovisno preispitivanje aktivnosti verifikacije povezanih s određenim verifikacijskim angažmanom verifikator imenuje neovisnog ispitivača, koji ne smije biti član verifikacijskog tima.
4. Članovi tima moraju razumjeti svoju ulogu u procesu verifikacije i moći učinkovito komunicirati na jeziku potrebnom za izvršavanje verifikacijskih zadataka i provjeru informacija koje društvo dostavi.
5. Ako se verifikacijski tim sastoji od jedne osobe, ta osoba mora ispunjavati sve zahtjeve u pogledu kompetentnosti za revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i glavnog revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa te zahtjeve iz stavka 4.

Članak 39.

Zahtjevi u pogledu kompetentnosti za revizore za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i glavne revizore za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa

1. Revizori za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa moraju biti kompetentni za ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva u skladu s Uredbom (EU) 2015/757, Direktivom 2003/87/EZ i ovom Uredbom.
2. U tu svrhu revizori za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa moraju barem:
 - (a) poznavati Uredbu (EU) 2015/757, Direktivu 2003/87/EZ, ovu Uredbu, Provedbenu uredbu (EU) 2016/1927, Provedbenu uredbu (EU) 2016/1928, druge relevantne propise, norme i primjenjive smjernice te relevantne smjernice i propise države članice u kojoj verifikator ima poslovni nastan ili države članice nadležnog upravljačkog tijela za društvo za koje verifikator provodi verifikaciju;
 - (b) poznavati i imati iskustva u području revizije podataka i informacija, uključujući:
 - i. metodologije za reviziju podataka i informacija, primjenu razine značajnosti i ocjenjivanje značajnosti netočnosti;
 - ii. analiziranje inherentnih i kontrolnih rizika;
 - iii. tehnike uzorkovanja povezane s uzorkovanjem podataka i provjerom kontrolnih aktivnosti;
 - iv. ocjenjivanje podatkovnih i informacijskih sustava, IT sustava, aktivnosti protoka podataka, kontrolnih aktivnosti, kontrolnih sustava i postupaka za kontrolne aktivnosti;
 - (c) biti sposobni obavljati aktivnosti povezane s verifikacijom izvješća o emisijama, djelomičnog izvješća o emisijama ili izvješća na razini društva u skladu s člancima od 4. do 36.
3. Osim toga, verifikatori za potrebe ocjenjivanja planova praćenja i verifikacije izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva trebaju uzeti u obzir sektorsko znanje i iskustvo u području relevantnih aspekata kako je navedeno u Prilogu I. ovoj Uredbi.
4. Glavni revizor za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa mora ispunjavati zahtjeve u pogledu kompetentnosti za revizore za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i dokazati svoju kompetentnost za vođenje verifikacijskog tima i snošenje odgovornosti za obavljanje aktivnosti verifikacije u skladu s ovom Uredbom.

Članak 40.

Zahtjevi u pogledu kompetentnosti za neovisne ispitivače

1. Neovisni ispitivač mora imati odgovarajuće ovlasti za preispitivanje nacрта zaključaka o ocjeni plana praćenja, nacрта izvješća o verifikaciji i interne verifikacijske dokumentacije u skladu s člancima 8., 23. i 36.

2. Neovisni ispitivač mora ispunjavati zahtjeve u pogledu kompetentnosti koji se primjenjuju na glavne revizore za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa, kako je navedeno u članku 39. stavku 4.
3. Da bi ocijenio je li interna verifikacijska dokumentacija potpuna i je li tijekom aktivnosti verifikacije prikupljeno dovoljno dokaza, neovisni ispitivač mora imati potrebnu kompetentnost za:
 - (a) analizu dostavljenih informacija i potvrđivanje njihove potpunosti i cjelovitosti;
 - (b) upozoravanje na informacije koje nedostaju ili su proturječne;
 - (c) provjeravanje tragova podataka kako bi ocijenio je li interna verifikacijska dokumentacija potpuna i sadržava li dovoljno informacija kojima se podupire nacrt zaključaka o ocjeni plana praćenja, nacrt izvješća o verifikaciji i zaključci koji se ispituju u okviru internog preispitivanja

Članak 41.

Angažiranje tehničkih stručnjaka

1. Prilikom obavljanja aktivnosti verifikacije verifikator se može koristiti uslugama tehničkih stručnjaka koji raspolažu stručnošću i detaljnim znanjem o određenoj temi koji su revizoru za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i glavnom revizoru za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa potrebni u obavljanju njihovih aktivnosti verifikacije.
2. Ako neovisni ispitivač nema kompetentnost za ocjenjivanje određenog pitanja u okviru procesa preispitivanja, verifikator traži pomoć tehničkog stručnjaka.
3. Tehnički stručnjak mora imati kompetentnost i stručno znanje potrebne za djelotvorno pružanje pomoći revizoru za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa i glavnom revizoru za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa ili neovisnom ispitivaču, ovisno o slučaju, u vezi s predmetom za koji se traže njegovo znanje i stručnost. Uz to, tehnički stručnjak mora u dovoljnoj mjeri razumjeti pitanja iz članka 39.
4. Tehnički stručnjak obavlja utvrđene zadatke pod vodstvom i punom odgovornošću neovisnog ispitivača ili glavnog revizora za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa iz verifikacijskog tima u kojem tehnički stručnjak radi.

Članak 42.

Postupci za aktivnosti verifikacije

1. Verifikatori utvrđuju, dokumentiraju, provode i održavaju jedan ili više postupaka i procesa za aktivnosti verifikacije opisane u člancima od 4. do 36.
2. Pri utvrđivanju i provedbi takvih postupaka i procesa verifikator provodi aktivnosti u skladu s usklađenom normom na temelju Uredbe (EZ) br. 765/2008 u vezi sa zahtjevima za tijela za validaciju i verifikaciju stakleničkih plinova za upotrebu u akreditaciji ili drugim oblicima priznavanja ⁽¹³⁾.
3. Verifikatori uspostavljaju, dokumentiraju, primjenjuju i održavaju sustav za upravljanje kvalitetom kako bi osigurali dosljedan razvoj, provedbu, poboljšanje i preispitivanje postupaka i procesa u skladu s usklađenom normom iz stavka 2.

Sustav za upravljanje kvalitetom mora obuhvaćati sljedeće:

- (a) politike i odgovornosti;
- (b) preispitivanje upravljanja,
- (c) interne revizije;
- (d) korektivne mjere;

⁽¹³⁾ ISO 14065:2020 Opća načela i zahtjevi za tijela koja provode validaciju i verifikaciju informacija o okolišu.

- (e) mjere za postupanje s rizicima i mogućnostima te za preventivno djelovanje;
 - (f) kontrolu dokumentiranih informacija.
4. Uz to, verifikatori uspostavljaju sljedeće postupke, procese i aranžmane u skladu s usklađenom normom iz stavka 2.:
- (a) proces i politiku za komunikaciju s predmetnim društvom;
 - (b) odgovarajuće aranžmane za čuvanje povjerljivosti dobivenih informacija;
 - (c) proces za rješavanje žalbi društava;
 - (d) proces za rješavanje pritužbi društava (uključujući indikativni vremenski rok);
 - (e) proces za izdavanje preispitanog izvješća o verifikaciji u slučajevima u kojima je pogreška u izvješću o verifikaciji, izvješću o emisijama, djelomičnom izvješću o emisijama ili izvješću na razini društva utvrđena nakon što je verifikator društvu dostavio izvješće o verifikaciji;
 - (f) postupak ili proces angažiranja drugih organizacija za obavljanje aktivnosti verifikacije;
 - (g) postupak ili proces kojim se osigurava da verifikator preuzima punu odgovornost za aktivnosti verifikacije koje obavljaju ugovorni djelatnici;
 - (h) procesi kojima se osigurava pravilno funkcioniranje sustava za upravljanje kvalitetom iz stavka 3., uključujući:
 - i. procese za preispitivanje sustava upravljanja najmanje jednom godišnje, pri čemu između uzastopnih preispitivanja ne smije proći više od 15 mjeseci;
 - ii. procese za provedbu internih revizija najmanje jednom godišnje, pri čemu između uzastopnih revizija ne smije proći više od 15 mjeseci;
 - iii. procese za utvrđivanje nesukladnosti u aktivnostima verifikatora, upravljanje tim nesukladnostima i poduzimanje korektivnih mjera za njihovo ispravljanje;
 - iv. procese za utvrđivanje rizika i mogućnosti u aktivnostima verifikatora i poduzimanje preventivnih mjera za ublažavanje tih rizika;
 - v. procese za kontrolu dokumentiranih informacija.

Članak 43.

Interna verifikacijska dokumentacija

1. Verifikator priprema i sastavlja internu verifikacijsku dokumentaciju, koja sadržava barem:
 - (a) rezultate provedenih aktivnosti verifikacije;
 - (b) plan verifikacije, stratešku analizu i analizu rizika;
 - (c) dovoljno informacija kojima se podupire ocjena plana praćenja i nacrt izvješća o verifikaciji, uključujući obrazloženja prosudbi o tome jesu li netočnosti bile značajne.
2. Interna verifikacijska dokumentacija sastavlja se tako da neovisni ispitivač iz članka 8., 23. i 36. i nacionalno akreditacijsko tijelo mogu ocijeniti je li verifikacija izvršena u skladu s ovom Uredbom.
3. Verifikator nadležnom upravljačkom tijelu na zahtjev omogućuje pristup internoj verifikacijskoj dokumentaciji i drugim relevantnim informacijama kako bi mu olakšao evaluaciju verifikacije. Nadležno upravljačko tijelo može odrediti razdoblje tijekom kojeg verifikator mora omogućiti pristup toj dokumentaciji.

Članak 44.

Evidencija i komunikacija

1. Verifikatori vode evidenciju i upravljaju njome kako bi dokazali usklađenost s ovom Uredbom, među ostalim kad je riječ o kompetentnosti i nepristranosti svojeg osoblja.

2. Verifikator društvu redovito stavlja informacije na raspolaganje u skladu s usklađenom normom iz članka 42. stavka 2.
3. Verifikatori čuvaju povjerljivost informacija dobivenih tijekom verifikacije, u skladu s usklađenom normom iz članka 42. stavka 2.

Članak 45.

Nepristranost i neovisnost

1. Verifikator u obavljanju aktivnosti verifikacije mora biti nepristran i neovisan od predmetnog društva.

Kako bi se osigurala neovisnost i nepristranost, ni verifikator ni bilo koji dio istog pravnog subjekta ne smiju biti društvo kako je definirano u članku 3. točki (d) Uredbe (EU) 2015/757, vlasnik takvog društva ili u vlasništvu takvog društva, niti verifikator smije imati odnose s društvom koji bi mogli utjecati na njegovu neovisnost i nepristranost. Verifikator mora biti neovisan i u odnosu na tijela koja trguju emisijskim jedinicama u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova uspostavljenog u skladu s člankom 19. Direktive 2003/87/EZ.

2. Verifikatori moraju biti organizirani tako da čuvaju svoju objektivnost, neovisnost i nepristranost. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se relevantni zahtjevi utvrđeni u usklađenoj normi iz članka 42. stavka 2.

3. Verifikatori ne smiju provoditi aktivnosti verifikacije za društvo koje predstavlja neprihvatljiv rizik za njihovu nepristranost ili u odnosu na koje imaju sukob interesa. Za ocjenjivanje plana praćenja ni za verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnog izvješća o emisijama ni izvješća na razini društva verifikator ne smije angažirati osoblje ni ugovorne radnike za koje postoji stvarni ili potencijalni sukob interesa. Verifikator je dužan osigurati i da aktivnosti osoblja ni organizacija ne utječu na povjerljivost, objektivnost, neovisnost ni nepristranost verifikacije. U tu je svrhu verifikator dužan pratiti rizike za nepristranost i poduzeti odgovarajuće mjere za uklanjanje tih rizika.

4. Smatra se da neprihvatljiv rizik za nepristranost ili sukob interesa postoji, među ostalim, ako verifikator ili bilo koji dio istog pravnog subjekta pruža:

- (a) konzultantske usluge za razvoj procesa praćenja i izvješćivanja opisanog u planu praćenja, uključujući razvoj metodologije praćenja, sastavljanje nacрта izvješća o emisijama, djelomičnog izvješća o emisijama ili izvješća na razini društva i sastavljanje nacрта plana praćenja;
- (b) tehničku pomoć za razvoj ili održavanje sustava za praćenje i izvješćivanje o emisijama ili drugim relevantnim informacijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

5. Smatra se da je sukob interesa za verifikatora nastao u odnosima između njega i predmetnog društva u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

- (a) ako se odnos između verifikatora i predmetnog društva temelji na zajedničkom vlasništvu, zajedničkom upravljanju, zajedničkoj upravi ili osoblju, zajedničkim resursima, zajedničkim financijama i zajedničkim ugovorima ili zajedničkom stavljanju na tržište;
- (b) ako se društvo koristilo savjetodavnim uslugama iz stavka 4. točke (a) ili tehničkom pomoći iz stavka 4. točke (b) koje pruža savjetodavno tijelo, tijelo za tehničku pomoć ili neka druga organizacija koja je povezana s verifikatorom i ugrožava njegovu nepristranost.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) nepristranost verifikatora smatra se kompromitiranom ako se odnosi između verifikatora i savjetodavnog tijela, tijela za tehničku pomoć ili neke druge organizacije temelje na zajedničkom vlasništvu, zajedničkom upravljanju, zajedničkoj upravi ili osoblju, zajedničkim resursima, zajedničkim financijama, zajedničkim ugovorima ili stavljanju na tržište i zajedničkom plaćanju prodajne provizije ili drugim poticajima za upućivanje novih klijenata.

6. Verifikatori ne smiju vanjskim izvršiteljima povjeriti neovisno preispitivanje ni izdavanje izvješća o verifikaciji.

7. Ako verifikatori vanjskim izvršiteljima povjeravaju druge aktivnosti verifikacije, moraju ispuniti relevantne zahtjeve utvrđene u usklađenoj normi iz članka 42. stavka 2.

Međutim, ugovaranje obavljanja aktivnosti verifikacije s pojedincima ne smatra se suradnjom s vanjskim izvršiteljima u smislu prvog podstavka ako verifikator pri sklapanju ugovora s tim osobama preuzima punu odgovornost za aktivnosti verifikacije koje obavlja to ugovorno osoblje. Pri ugovaranju obavljanja aktivnosti verifikacije s pojedincima verifikator mora od njih tražiti da potpišu dokument kojim potvrđuju da će poštovati postupke verifikatora i da ne postoji sukob interesa za obavljanje predmetnih aktivnosti verifikacije.

8. Verifikator je dužan uspostaviti, dokumentirati, primjenjivati i održavati proces za osiguravanje stalne nepristranosti i neovisnosti verifikatora, dijelova istog pravnog subjekta, drugih organizacija iz stavka 5. i sveg osoblja i ugovornih djelatnika koji sudjeluju u verifikaciji. Taj proces mora obuhvaćati mehanizam za čuvanje nepristranosti i neovisnosti verifikatora i ispunjavati odgovarajuće zahtjeve utvrđene u usklađenoj normi iz članka 42. stavka 2.

9. Pri verificiranju istog društva kao i prethodne godine verifikator mora procijeniti rizik za nepristranost i poduzeti mjere za smanjenje tog rizika.

10. Ako glavni revizor za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija iz pomorskog prometa za određeno društvo šest uzastopnih godina provodi godišnje verifikacije izvješća na razini društva, dužan je tri uzastopne godine pauzirati od verificiranja izvješća na razini društva za to društvo. Navedeno razdoblje od najviše šest godina uključuje verifikacije izvješća na razini društva obavljene za predmetno društvo nakon stupanja ove Uredbe na snagu.

POGLAVLJE IV.

AKREDITACIJA VERIFIKATORA

Članak 46.

Akreditacija verifikatora

1. Ako u ovoj Uredbi ili Uredbi (EU) 2015/757 nisu utvrđene posebne odredbe u vezi s akreditacijom verifikatora, primjenjuju se odgovarajuće odredbe iz Uredbe (EZ) br. 765/2008.

2. Kad je riječ o minimalnim zahtjevima za akreditaciju i zahtjevima za akreditacijska tijela, primjenjuje se usklađena norma u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 u pogledu općih zahtjeva za akreditacijska tijela koja vrše akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti ⁽¹⁴⁾.

Članak 47.

Opseg akreditacije

Akreditacija verifikatora mora obuhvaćati ocjenu planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva.

⁽¹⁴⁾ ISO/IEC 17029:2019 Ocjenjivanje sukladnosti – Opća načela i zahtjevi za tijela koja provode validaciju i verifikaciju, iz Priloga II. Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/1835 od 3. prosinca 2020. o usklađenim normama za akreditaciju i ocjenjivanje sukladnosti (SL L 408, 4.12.2020., str. 6.).

Članak 48.**Ciljevi procesa akreditacije**

Tijekom procesa akreditacije i godišnjeg nadzora akreditiranih verifikatora, u skladu s člancima od 50. do 55., nacionalna akreditacijska tijela ocjenjuju verifikatora i njegovo osoblje koji provode aktivnosti verifikacije s obzirom na sljedeće točke:

- (a) imaju li kompetentnost za ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva u skladu s ovom Uredbom;
- (b) ocjenjuju li zaista planove praćenja i verificiraju li izvješća o emisijama, djelomična izvješća o emisijama i izvješća na razini društva u skladu s ovom Uredbom;
- (c) ispunjavaju li zahtjeve za verifikatore iz članka od 37. do 45., uključujući one koji se odnose na nepristranost i neovisnost.

Članak 49.**Zahtjevi za akreditaciju**

1. Zahtjevi za akreditaciju moraju sadržavati informacije koje se traže na temelju usklađene norme iz članka 46. stavka 2.
2. Osim toga, prije početka ocjenjivanja iz članka 50. verifikator koji podnosi zahtjev za akreditaciju („podnositelj zahtjeva”) nacionalnom akreditacijskom tijelu stavlja na raspolaganje informacije o:
 - (a) postupcima i procesima iz članka 42. stavka 1. te o sustavu za upravljanje kvalitetom iz članka 42. stavka 3.;
 - (b) kriterijima kompetentnosti iz članka 37. stavka 2. točaka (a) i (b), rezultatima procesa za kontinuiranu kompetentnost iz istog članka i ostaloj relevantnoj dokumentaciji o kompetentnosti sveg osoblja uključenog u aktivnosti verifikacije kako je navedeno u člancima 39. i 40.;
 - (c) procesu za osiguravanje stalne nepristranosti i neovisnosti, kako je navedeno u članku 45. stavku 8., uključujući relevantnu evidenciju o nepristranosti i neovisnosti podnositelja zahtjeva i njegova osoblja;
 - (d) tehničkim stručnjacima i glavnom osoblju uključenom u ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva;
 - (e) postupcima i procesima za osiguravanje primjerene verifikacije, uključujući one koji se odnose na internu verifikacijsku dokumentaciju iz članka 43.;
 - (f) relevantnoj evidenciji kako je navedeno u članku 44.;
 - (g) svim ostalim aspektima, na zahtjev nacionalnog akreditacijskog tijela.

Članak 50.**Ocjenjivanje**

1. Za potrebe ocjenjivanja iz članka 48. ocjenjivački tim imenovan u skladu s člankom 57. barem:
 - (a) preispituje sve relevantne dokumente i evidenciju koje podnositelj zahtjeva dostavi u skladu s člankom 49.;
 - (b) obavlja terenski posjet kako bi preispitao reprezentativan uzorak interne verifikacijske dokumentacije i ocijenio provedbu sustava za upravljanje kvalitetom podnositelja zahtjeva i postupke ili procese za aktivnosti verifikacije iz članka 42.;
 - (c) prisustvuje radu i uvjerava se u kompetentnost reprezentativnog broja članova osoblja podnositelja zahtjeva uključenih u ocjenjivanje planova praćenja i verifikaciju izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama i izvješća na razini društva kako bi se osiguralo da postupaju u skladu s ovom Uredbom.

2. Ocjenjivački tim obavlja aktivnosti iz stavka 1. u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 46. stavka 2.
3. Ocjenjivački tim obavješćuje podnositelja zahtjeva o rezultatima i eventualnim nesukladnostima te zahtijeva odgovor, u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 46. stavka 2.
4. Podnositelj zahtjeva dužan je poduzeti korektivne mjere kako bi uklonio eventualne nesukladnosti o kojima je obaviješten u skladu sa stavkom 3. te dostaviti odgovor, u kojem treba navesti koje je mjere poduzeo ili planira poduzeti u roku koji je utvrdilo nacionalno akreditacijsko tijelo kako bi uklonio te nesukladnosti.
5. Nacionalno akreditacijsko tijelo preispituje odgovor koji podnositelj zahtjeva dostavi u skladu sa stavkom 4.
6. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo utvrdi da su odgovor podnositelja zahtjeva ili poduzete mjere nedovoljne ili neučinkovite, od podnositelja zahtjeva traži da dostavi daljnje informacije ili poduzme dodatne mjere.
7. Nacionalno akreditacijsko tijelo može i zatražiti dokaz ili naknadno ocijeniti stvarnu provedbu korektivnih mjera.

Članak 51.

Odluka o akreditaciji i potvrda o akreditaciji

1. Tijekom pripreme i donošenja odluke o odobrenju, produljenju ili obnovi akreditacije određenog podnositelja zahtjeva nacionalno akreditacijsko tijelo uzima u obzir zahtjeve usklađene norme iz članka 46. stavka 2.
2. Ako nacionalno akreditacijsko tijelo odluči odobriti ili obnoviti akreditaciju podnositelja zahtjeva, u tu svrhu izdaje potvrdu o akreditaciji. Potvrda o akreditaciji dodjeljuje se za sve aktivnosti verifikacije u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.
3. Potvrda o akreditaciji mora sadržavati barem informacije koje se zahtijevaju na temelju usklađene norme iz članka 46. stavka 2.
4. Potvrda o akreditaciji vrijedi najviše pet godina od datuma na koji je nacionalno akreditacijsko tijelo izdalo tu potvrdu.

Članak 52.

Godišnji nadzor

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo dužno je provoditi godišnji nadzor svakog verifikatora kojem je izdalo potvrdu o akreditaciji. Taj nadzor mora obuhvaćati barem:
 - (a) terenski posjet iz članka 50. stavka 1. točke (b);
 - (b) prisustvovanje radu i uvjeravanje u kompetentnost reprezentativnog broja članova verifikatorova osoblja u skladu s člankom 50. stavkom 1. točkom (c).
2. Nacionalno akreditacijsko tijelo dužno je provesti prvi nadzor verifikatora u skladu sa stavkom 1. u roku od 12 mjeseci od dana izdavanja potvrde o akreditaciji.
3. Planom nadzora nacionalnom se akreditacijskom tijelu mora omogućiti ocjenjivanje reprezentativnih uzoraka aktivnosti verifikatora obuhvaćenih potvrdom o akreditaciji i osoblja uključenog u aktivnosti verifikacije, u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 46. stavka 2.
4. Na temelju rezultata nadzora nacionalno akreditacijsko tijelo odlučuje hoće li potvrditi nastavak valjanosti akreditacije.

5. Ako verifikator obavlja verifikaciju za društvo pod nadležnošću upravljačkog tijela nadležnog za brodarsko društvo iz države članice koja nije država članica nacionalnog akreditacijskog tijela koje je akreditiralo predmetnog verifikatora, nacionalno akreditacijsko tijelo koje je akreditiralo predmetnog verifikatora može zatražiti od nacionalnog akreditacijskog tijela te druge države članice da obavi aktivnosti nadzora u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

Članak 53.

Ponovno ocjenjivanje

1. Prije isteka potvrde o akreditaciji koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo ponovno ocjenjuje predmetnog verifikatora kako bi utvrdilo može li se produžiti valjanost potvrde.
2. Planom ponovnog ocjenjivanja potrebno je osigurati da nacionalno akreditacijsko tijelo ocijeni reprezentativni uzorak aktivnosti verifikatora obuhvaćenih potvrdom.
3. Tijekom planiranja i provedbe ponovnog ocjenjivanja nacionalno akreditacijsko tijelo mora ispuniti zahtjeve usklađene norme iz članka 46. stavka 2.

Članak 54.

Izvanredno ocjenjivanje

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo u svakom trenutku može provesti izvanredno ocjenjivanje verifikatora kako bi se osiguralo da verifikator ispunjava zahtjeve ove Uredbe.
2. Da bi nacionalnom akreditacijskom tijelu omogućio procjenu potrebe za izvanrednim ocjenjivanjem, verifikator to tijelo odmah obavješćuje o svim značajnim promjenama relevantnima za svoju akreditaciju u pogledu bilo kojeg aspekta svojeg statusa ili rada.

Te značajne promjene uključuju promjene navedene u usklađenoj normi iz članka 46. stavka 2.

Članak 55.

Administrativne mjere

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo može suspendirati ili povući akreditaciju verifikatora ako verifikator ne ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe.
2. Nacionalno akreditacijsko tijelo suspendira ili povlači akreditaciju verifikatora ako verifikator to zatraži.
3. Nacionalno akreditacijsko tijelo utvrđuje, dokumentira, primjenjuje i održava postupak za suspenziju i povlačenje akreditacije u skladu s usklađenom normom iz članka 46. stavka 2.
4. Nacionalno akreditacijsko tijelo suspendira akreditaciju verifikatora ako verifikator:
 - (a) ozbiljno prekrši zahtjeve iz ove Uredbe;
 - (b) stalno i opetovano ne ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe;
 - (c) prekrši bilo koje druge uvjete koje je utvrdilo nacionalno akreditacijsko tijelo.
5. Nacionalno akreditacijsko tijelo povlači akreditaciju verifikatora ako:
 - (a) verifikator ne otkloni uzroke koji su bili osnova za odluku o suspenziji potvrde o akreditaciji;
 - (b) član najvišeg rukovodstva ili osoblja verifikatora koji sudjeluje u aktivnostima verifikacije u skladu s ovom Uredbom bude proglašen krivim za prijevaru;

(c) verifikator namjerno dostavi lažne informacije ili namjerno prikrije informacije.

6. Na odluke nacionalnog akreditacijskog tijela o suspenziji ili povlačenju akreditacije u skladu sa stavcima 1., 4. i 5. može se podnijeti žalba u skladu s postupcima koje države članice utvrde u skladu s člankom 5. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

7. Odluke nacionalnog akreditacijskog tijela o suspenziji ili povlačenju akreditacije stupaju na snagu nakon što se verifikatora obavijesti o njima. Nacionalno akreditacijsko tijelo razmatra učinak na aktivnosti izvršene prije tih odluka s obzirom na vrstu nesukladnosti.

8. Nacionalno akreditacijsko tijelo prekida suspenziju potvrde o akreditaciji ako primi zadovoljavajuće informacije i zaključi da verifikator ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe.

POGLAVLJE V.

ZAHTJEVI ZA NACIONALNA AKREDITACIJSKA TIJELA

Članak 56.

Zahtjevi za nacionalna akreditacijska tijela

1. Ako u ovoj Uredbi ili Uredbi (EU) 2015/757 nisu utvrđene posebne odredbe u vezi sa zahtjevima za nacionalna akreditacijska tijela, primjenjuju se odgovarajuće odredbe iz Uredbe (EZ) br. 765/2008.

2. Za potrebe ove Uredbe nacionalna akreditacijska tijela imenovana u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008 obavljaju svoje zadaće u skladu sa zahtjevima usklađene norme iz članka 46. stavka 2.

Članak 57.

Ocjenjivački tim

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo imenuje ocjenjivački tim za svako ocjenjivanje koje se provodi prema zahtjevima usklađene norme iz članka 46. stavka 2.

2. U ocjenjivačkom timu mora biti glavni ocjenjivač, odgovoran za provedbu ocjenjivanja u skladu s ovom Uredbom, i, ovisno o slučaju, odgovarajući broj ocjenjivača ili tehničkih stručnjaka s relevantnim znanjem i iskustvom za opseg predmetne akreditacije.

3. U ocjenjivačkom timu mora biti barem jedna osoba koja ima sljedeće vještine:

(a) dovoljno poznavanje Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ, ove Uredbe i drugih relevantnih propisa iz članka 39. stavka 2. točke (a);

(b) kompetentnost i znanje koji su potrebni za ocjenjivanje aktivnosti verifikacije iz članaka od 4. do 36. te dovoljno znanje o značajkama raznih vrsta plovila te praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova, potrošnji goriva i drugim relevantnim informacijama u skladu s Uredbom (EU) 2015/757.

Članak 58.

Zahtjevi u pogledu kompetentnosti za ocjenjivače

1. Ocjenjivači moraju imati kompetentnosti za obavljanje aktivnosti iz članaka od 50. do 55. U tu svrhu ocjenjivač mora:

(a) ispunjavati zahtjeve usklađene norme iz članka 46. stavka 2.;

- (b) imati dovoljno znanje o reviziji podataka i informacija, kako je navedeno u članku 39. stavku 2. točki (b), stečeno osposobljavanjem ili preko osobe koja ima znanje i iskustvo s takvim podacima i informacijama;
 - (c) u dovoljnoj mjeri poznavati relevantne propise te primjenjive smjernice iz članka 39. stavka 2. točke (a).
2. Uz zahtjeve u pogledu kompetentnosti iz stavka 1. glavni ocjenjivači moraju imati dokazanu kompetentnost za vođenje ocjenjivačkog tima i preuzimanje odgovornosti za provođenje ocjenjivanja u skladu s ovom Uredbom.
3. Osim zahtjeva u pogledu kompetentnosti iz stavka 1. interni ispitivači i osobe koje donose odluke o odobrenju, produljivanju ili obnavljanju akreditacije moraju imati dovoljno znanje i iskustvo za evaluaciju akreditacije.

Članak 59.

Tehnički stručnjaci

1. Nacionalno akreditacijsko tijelo može u ocjenjivački tim uključiti tehničke stručnjake kako bi za potporu glavnom ocjenjivaču ili ocjenjivaču pružili temeljito znanje i stručnost o određenom pitanju.
2. Tehnički stručnjak mora imati potrebnu kompetentnost za učinkovito pružanje pomoći glavnom ocjenjivaču i ocjenjivaču u području za koje se traže njegovo stručno znanje i iskustvo. Osim toga, tehnički stručnjak mora:
- (a) u dovoljnoj mjeri poznavati relevantne propise te primjenjive smjernice iz članka 39. stavka 2. točke (a);
 - (b) imati dovoljno znanja o aktivnostima verifikacije.
3. Tehnički stručnjaci dodijeljene zadatke obavljaju pod vodstvom i punom odgovornošću glavnog ocjenjivača predmetnog ocjenjivačkog tima.

Članak 60.

Pritužbe

Ako nacionalno akreditacijsko tijelo primi pritužbu na verifikatora od upravljačkog tijela nadležnog za brodarsko društvo, predmetnog društva, predmetne države zastave za brodove koji plove pod zastavom neke od država članica ili drugih zainteresiranih strana, to nacionalno akreditacijsko tijelo u razumnom roku, a najkasnije tri mjeseca od datuma primitka pritužbe:

- (a) odlučuje o utemeljenosti pritužbe;
- (b) osigurava da predmetni verifikator dobije mogućnost da iznese svoje primjedbe;
- (c) poduzima odgovarajuće mjere za rješavanje pritužbe;
- (d) evidentira pritužbu i poduzete mjere;
- (e) odgovara podnositelju pritužbe.

Članak 61.

Uzajamno vrednovanje

1. Ako nacionalna akreditacijska tijela podliježu redovitom uzajamnom vrednovanju u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008, tijelo priznato u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 primjenjuje odgovarajuće kriterije uzajamnog vrednovanja te provodi učinkovit i neovisan proces uzajamnog vrednovanja kako bi ocijenilo:
- (a) je li nacionalno akreditacijsko tijelo koje je podvrgnuto uzajamnom vrednovanju provodilo aktivnosti akreditacije u skladu s člancima od 46. do 55.;

(b) je li nacionalno akreditacijsko tijelo koje je podvrgnuto uzajamnom vrednovanju ispunilo zahtjeve utvrđene u člancima od 56. do 63.

Kriteriji obuhvaćaju zahtjeve u pogledu kompetentnosti osoba koje provode uzajamno vrednovanje i timova za uzajamno vrednovanje koji su specifični za Uredbu (EU) 2015/757 i za sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova uspostavljen Direktivom 2003/87/EZ.

2. Tijelo priznato u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 objavljuje rezultate uzajamnog vrednovanja nacionalnog akreditacijskog tijela iz stavka 1. i dostavlja ih Komisiji, nacionalnim tijelima odgovornima za nacionalna akreditacijska tijela u državama članicama te upravljačkom tijelu nadležnom za brodarsko društvo ili kontaktnoj točki iz članka 64. ove Uredbe.

3. Neovisno o članku 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ako je nacionalno akreditacijsko tijelo uspješno prošlo uzajamno vrednovanje koje je tijelo priznato u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 organiziralo prije stupanja ove Uredbe na snagu, predmetno nacionalno akreditacijsko tijelo izuzima se od novog uzajamnog vrednovanja nakon stupanja ove Uredbe na snagu ako može dokazati sukladnost s ovom Uredbom.

U tu svrhu predmetno nacionalno akreditacijsko tijelo podnosi zahtjev i potrebnu dokumentaciju tijelu priznatom u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

Tijelo priznato u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 odlučuje jesu li ispunjeni uvjeti za odobrenje izuzeća.

Izuzeće vrijedi za razdoblje od najviše tri godine od datuma na koji je nacionalno akreditacijsko tijelo obaviješteno o odluci.

Članak 62.

Uzajamno priznavanje verifikatora

Neovisno o članku 11. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ako nacionalno akreditacijsko tijelo nije bilo podvrgnuto potpunom procesu uzajamnog vrednovanja, države članice prihvaćaju potvrde o akreditaciji verifikatora koje je izdalo to nacionalno akreditacijsko tijelo pod uvjetom da je tijelo priznato u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 započelo uzajamno vrednovanje tog nacionalnog akreditacijskog tijela i da nije utvrdilo nikakve nesukladnosti tog nacionalnog akreditacijskog tijela s ovom Uredbom.

Članak 63.

Praćenje pruženih usluga

Ako država članica tijekom inspekcije u skladu s člankom 31. stavkom 4. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾ utvrdi da verifikator ne postupa u skladu s ovom Uredbom, upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo ili nacionalno akreditacijsko tijelo te države članice o tome obavješćuje nacionalno akreditacijsko tijelo koje je akreditiralo predmetnog verifikatora.

Nacionalno akreditacijsko tijelo koje je akreditiralo verifikatora smatra dobivenu informaciju pritužbom u smislu članka 60. te poduzima odgovarajuće mjere i predmetnom upravljačkom tijelu nadležnom za brodarsko društvo ili nacionalnom akreditacijskom tijelu odgovara u skladu s člankom 67. stavkom 2. drugim podstavkom.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.).

POGLAVLJE VI.

RAZMJENA INFORMACIJA

Članak 64.

Razmjena informacija i kontaktne točke

1. Država članica uspostavlja učinkovitu razmjenu odgovarajućih informacija i učinkovitu suradnju između svojeg nacionalnog akreditacijskog tijela i upravljačkog tijela nadležnog za brodarsko društvo.
2. Ako je u državi članici u skladu s člankom 18. Direktive 2003/87/EZ imenovano više od jednog tijela, ta država članica ovlašćuje jedno od tih tijela kao kontaktnu točku za razmjenu informacija, koordinaciju suradnje iz stavka 1. i za aktivnosti iz članaka od 64. do 71.

Članak 65.

Program rada za akreditiranje i izvješće o upravljanju

1. Do 31. prosinca svake godine nacionalno akreditacijsko tijelo upravljačkom tijelu nadležnom za brodarsko društvo svake države članice stavlja na raspolaganje program rada za akreditiranje, koji treba sadržavati popis verifikatora koje je akreditiralo to nacionalno akreditacijsko tijelo. U programu rada za akreditiranje za svakog verifikatora trebaju biti navedene barem sljedeće informacije:
 - (a) informacije o aktivnostima koje nacionalno akreditacijsko tijelo planira za tog verifikatora, uključujući aktivnosti nadzora i ponovnog ocjenjivanja;
 - (b) datume očekivanih revizija s prisustvovanjem radu koje će provesti nacionalno akreditacijsko tijelo radi ocjenjivanja predmetnog verifikatora;
 - (c) informacije o tome je li nacionalno akreditacijsko tijelo od nacionalnog akreditacijskog tijela druge države članice zatražilo da provede aktivnosti nadzora u skladu s člankom 52. stavkom 5.

Ako dođe do promjena informacija iz prvog podstavka, nacionalno akreditacijsko tijelo do 31. siječnja svake godine upravljačkom tijelu nadležnom za brodarsko društvo dostavlja ažurirani program rada.

2. Nakon dostave programa rada za akreditiranje u skladu sa stavkom 1., upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo nacionalnom akreditacijskom tijelu daje sve relevantne informacije, uključujući sve primjenjive nacionalne propise i smjernice.
3. Nacionalno akreditacijsko tijelo do 1. lipnja svake godine upravljačkom tijelu nadležnom za brodarsko društvo dostavlja izvješće o upravljanju. Izvješće o upravljanju mora sadržavati sljedeće informacije o svakom verifikatoru kojeg je to nacionalno akreditacijsko tijelo akreditiralo:
 - (a) detaljne podatke o akreditaciji novih verifikatora koje je to nacionalno akreditacijsko tijelo akreditiralo;
 - (b) sažetak rezultata aktivnosti nadzora i ponovnog ocjenjivanja koje je provelo predmetno nacionalno akreditacijsko tijelo;
 - (c) sažetak rezultata provedenih izvanrednih ocjenjivanja, uključujući razloge pokretanja tih izvanrednih ocjenjivanja;
 - (d) eventualne pritužbe podnesene protiv verifikatora od zadnjeg izvješća o upravljanju i informacije o mjerama koje je poduzelo nacionalno akreditacijsko tijelo;
 - (e) pojedinosti o mjerama koje je nacionalno akreditacijsko tijelo poduzelo kao odgovor na informacije dobivene od upravljačkog tijela nadležnog za brodarsko društvo.

*Članak 66.***Razmjena informacija o administrativnim mjerama**

Ako je nacionalno akreditacijsko tijelo verifikatoru odredilo administrativne mjere u skladu s člankom 55. ili ako je suspenzija akreditacije prekinuta ili je odlukom o žalbi promijenjena odluka nacionalnog akreditacijskog tijela o određivanju administrativnih mjera iz članka 55., nacionalno akreditacijsko tijelo o tome obavješćuje upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo i nacionalno akreditacijsko tijelo svake države članice.

*Članak 67.***Razmjena informacija upravljačkog tijela nadležnog za brodarsko društvo**

1. Nadležno upravljačko tijelo nacionalnom akreditacijskom tijelu koje je akreditiralo verifikatora koji provodi verifikaciju za društvo pod njegovom odgovornošću jednom godišnje dostavlja barem sljedeće:

- (a) relevantne rezultate provjere izvješća o emisijama, djelomičnih izvješća o emisijama, izvješća na razini društva i izvješća o verifikaciji, posebno eventualnih problema u pogledu dostavljenih podataka koji ne ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ, Provedbene uredbe (EU) 2016/1927, Provedbene uredbe (EU) 2016/1928 ili ove Uredbe;
- (b) rezultate inspekcije društva ako su ti rezultati relevantni za nacionalno akreditacijsko tijelo kad je riječ o akreditaciji i nadzoru verifikatora ili ako ti rezultati uključuju bilo koji utvrđeni problem u pogledu podataka koji ne ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ, Provedbene uredbe (EU) 2016/1927, Provedbene uredbe (EU) 2016/1928 ili ove Uredbe;
- (c) rezultate evaluacije interne verifikacijske dokumentacije verifikatora ako je upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo internu verifikacijsku dokumentaciju evaluiralo u skladu s člankom 43. stavkom 3.;
- (d) pritužbe na predmetnog verifikatora koje je primilo upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo.

2. Ako se informacijama iz stavka 1. dokaže da je upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo utvrdilo probleme u dostavljenim podacima koji ne ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EU) 2015/757, Direktive 2003/87/EZ, Provedbene uredbe (EU) 2016/1927, Provedbene uredbe (EU) 2016/1928 ili ove Uredbe, nacionalno akreditacijsko tijelo priopćavanje tih informacija smatra pritužbom upravljačkog tijela nadležnog za brodarsko društvo na tog verifikatora u smislu članka 60.

Nacionalno akreditacijsko tijelo dužno je na temelju takvih informacija poduzeti odgovarajuće mjere i upravljačkom tijelu nadležnom za brodarsko društvo odgovoriti u razumnom roku, a najkasnije tri mjeseca od datuma primitka informacija. Nacionalno akreditacijsko tijelo treba u svojem odgovoru obavijestiti upravljačko tijelo nadležno za brodarsko društvo o mjerama koje je poduzelo i, ovisno o slučaju, o administrativnim mjerama izrečenima verifikatoru.

*Članak 68.***Razmjena informacija o nadzoru**

1. Ako je od nacionalnog akreditacijskog tijela države članice nadležne za društvo za koje verifikator provodi verifikaciju zatraženo, u skladu s člankom 52. stavkom 5., da provede aktivnosti nadzora, to nacionalno akreditacijsko tijelo o rezultatima izvješćuje nacionalno akreditacijsko tijelo koje je akreditiralo verifikatora, osim ako se ta dva nacionalna akreditacijska tijela dogovore drukčije.

2. Nacionalno akreditacijsko tijelo koje je akreditiralo verifikatora uzima rezultate iz stavka 1. u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li verifikator zahtjeve iz ove Uredbe.
3. Ako rezultati iz stavka 1. pokazuju da verifikator ne postupa u skladu s ovom Uredbom, nacionalno akreditacijsko tijelo koje je akreditiralo tog verifikatora poduzima odgovarajuće mjere u skladu s ovom Uredbom te obavješćuje nacionalno akreditacijsko tijelo koje je provelo aktivnosti nadzora:
 - (a) o mjerama koje je poduzelo nacionalno akreditacijsko tijelo koje je akreditiralo verifikatora;
 - (b) ovisno o slučaju, o tome kako je verifikator postupio na temelju navedenih rezultata;
 - (c) ovisno o slučaju, o administrativnim mjerama izrečenima verifikatoru.

Članak 69.

Razmjena informacija s državom članicom u kojoj verifikator ima poslovni nastan

Ako je verifikatoru akreditaciju dodijelilo nacionalno akreditacijsko tijelo u državi članici koja nije država članica u kojoj verifikator ima poslovni nastan, program rada za akreditiranje i izvješće o upravljanju iz članka 65. također se dostavljaju upravljачkom tijelu nadležnom za brodarsko društvo u državi članici u kojoj verifikator ima poslovni nastan.

Članak 70.

Baze podataka o akreditiranim verifikatorima

1. Nacionalna akreditacijska tijela dužna su uspostaviti i održavati bazu podataka, koja mora biti javno dostupna i sadržavati sljedeće informacije:
 - (a) ime, broj akreditacije i službenu adresu svakog verifikatora kojeg je akreditiralo to nacionalno akreditacijsko tijelo;
 - (b) datum odobrenja i isteka akreditacije;
 - (c) informacije o administrativnim mjerama izrečenima verifikatoru.
2. O svakoj promjeni statusa verifikatora obavješćuje se Komisiju putem relevantnog standardiziranog predloška.
3. Tijelo priznato u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 omogućuje i usklađuje pristup nacionalnim bazama podataka radi omogućavanja učinkovite i isplative komunikacije među nacionalnim akreditacijskim tijelima, verifikatorima, društvima i upravljачkim tijelima nadležnima za brodarsko društvo. Tijelo priznato u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 može spojiti te baze podataka u jedinstvenu, centraliziranu bazu podataka.

Članak 71.

Obavijesti verifikatora

1. Da bi nacionalno akreditacijsko tijelo moglo izraditi program rada za akreditiranje i izvješće o upravljanju iz članka 65., verifikator svake godine do 15. studenoga nacionalnom akreditacijskom tijelu koje ga je akreditiralo šalje sljedeće informacije:
 - (a) planirano vrijeme i mjesto verifikacija koje je verifikator predvidio u vremenskom planu;
 - (b) službenu adresu i podatke za kontakt društava čiji planovi praćenja, izvješća o emisijama, djelomična izvješća o emisijama ili izvješća na razini društva podliježu verifikaciji;
 - (c) imena članova verifikacijskog tima.

2. Ako dođe do promjena informacija iz stavka 1., verifikator o tim promjenama obavješćuje akreditacijsko tijelo u roku dogovorenom s tim nacionalnim akreditacijskim tijelom.

POGLAVLJE VII.

ODOBRAVANJE PLANOVA PRAĆENJA KOJE OBAVLJAJU UPRAVLJAČKA TIJELA

ODJELJAK 1.

Odobranje planova praćenja

Članak 72.

Opća pravila za odobranje planova praćenja koje obavljaju nadležna upravljačka tijela

Za potrebe odobranja planova praćenja u skladu s člankom 6. stavkom 8. Uredbe (EU) 2015/757 svako nadležno upravljačko tijelo dužno je poduzeti mjere potrebne kako bi se osiguralo da planovi praćenja budu u skladu sa zahtjevima iz članka 6. te uredbe i priloga I. i II. toj uredbi, uzimajući u obzir zaključke verifikatora o ocjenjivanju planova praćenja.

Članak 73.

Informacije koje društva trebaju dostaviti nadležnim upravljačkim tijelima

Društvo je nadležnom upravljačkom tijelu dužno dostaviti zaključke verifikatora o ocjenjivanju plana praćenja i sve dodatne informacije koje mu omogućuju provedbu postupaka odobranja.

Članak 74.

Proces odobranja

1. Nadležno upravljačko tijelo dužno je bez nepotrebne odgode obavijestiti društvo o odobrenju plana praćenja, i to putem automatiziranih sustava i formata za razmjenu podataka.
2. Ako nadležno upravljačko tijelo ne odobri plan praćenja, dužno je o tome bez nepotrebne odgode obavijestiti društvo i objasniti razloge za neodobranje kako bi društvo moglo revidirati plan praćenja.

Predmetno društvo dužno je u skladu s tim revidirati svoj plan praćenja. Društvo revidirani plan praćenja, zajedno s razlozima zbog kojih ga nadležno upravljačko tijelo nije odobrilo, dostavlja verifikatoru na ponovno ocjenjivanje. Nakon što verifikator ocijeni da je revidirani plan praćenja u skladu sa zahtjevima utvrđenima u člancima 6. i 7. Uredbe (EU) 2015/757, društvo ga ponovno dostavlja nadležnom upravljačkom tijelu na odobrenje.

ODJELJAK 2.

Odobranje izmjena planova praćenja

Članak 75.

Opća pravila za odobranje izmjena planova praćenja koje obavljaju nadležna upravljačka tijela

1. Društvo je dužno svoj izmijenjeni plan praćenja dostaviti nadležnom upravljačkom tijelu bez nepotrebne odgode nakon što od verifikatora primi obavijest da je plan praćenja u skladu sa zahtjevima ili, kad je riječ o izmjenama plana praćenja u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) 2015/757, nakon što obavijesti verifikatore u skladu s člankom 7. stavkom 3. te uredbe.
2. Za potrebe odobravanja izmjena planova praćenja u skladu s člankom 7. stavkom 5. Uredbe (EU) 2015/757 svako nadležno upravljačko tijelo dužno je poduzeti mjere potrebne kako bi se osiguralo da izmijenjeni planovi praćenja budu u skladu sa zahtjevima iz članka 6. te uredbe i priloga I. i II. toj uredbi, uzimajući u obzir zaključke verifikatora o ocjenjivanju planova praćenja.

Članak 76.

Informacije koje društva trebaju dostaviti nadležnim upravljačkim tijelima

1. Društvo je nadležnom upravljačkom tijelu dužno dostaviti zaključke o ocjenjivanju izmijenjenog plana praćenja i sve dodatne informacije koje mu omogućuju provedbu postupaka odobravanja.
2. Kad je riječ o izmjenama u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) 2015/757, društvo je dužno nadležnom upravljačkom tijelu dostaviti dokaze o promjeni društva i navesti je li nadležno upravljačko tijelo odobrilo plan praćenja prije promjene društva, zajedno s popratnim dokazima ako se ne radi o istom upravljačkom tijelu.

Članak 77.

Proces odobravanja

1. Nadležno upravljačko tijelo dužno je bez nepotrebne odgode obavijestiti društvo o odobrenju izmijenjenog plana praćenja, i to putem automatiziranih sustava i formata za razmjenu podataka.
2. Ako nadležno upravljačko tijelo ne odobri plan praćenja, dužno je o tome bez nepotrebne odgode obavijestiti društvo i objasniti razloge za neodobranje kako bi društvo moglo revidirati plan praćenja.

Predmetno društvo dužno je u skladu s tim revidirati svoj plan praćenja. Društvo revidirati plan praćenja, zajedno s razlozima zbog kojih ga nadležno upravljačko tijelo nije odobrilo, dostavlja verifikatoru na ponovno ocjenjivanje. Nakon što se ocijeni da je revidirani plan praćenja u skladu sa zahtjevima utvrđenima u člancima 6. i 7. Uredbe (EU) 2015/757, društvo ga ponovno dostavlja nadležnom upravljačkom tijelu na odobrenje.

Članak 78.

Primjena i evidencija izmjena

1. Prije nego što od nadležnog upravljačkog tijela u skladu s člankom 77. dobije odobrenje za izmijenjeni plan praćenja, društvo može provoditi praćenje i izvješćivanje na temelju tog izmijenjenog plana praćenja ako bi praćenje u skladu s izvornim planom praćenja rezultiralo nepotpunim podacima o emisijama.

Društvo u slučaju nedoumice usporedno primjenjuje i izmijenjeni i izvorni plan praćenja te cjelokupno praćenje i izvješćivanje provodi u skladu s oba plana i evidentira oba rezultata praćenja.

2. Nakon što dobije odobrenje u skladu s člankom 77., društvo mora koristiti samo podatke dobivene primjenom izmijenjenog plana praćenja i od datuma početka primjene te verzije plana praćenja cjelokupno praćenje i izvješćivanje provoditi samo na temelju izmijenjenog plana praćenja.

3. Društvo je dužno voditi evidenciju svih izmjena plana praćenja. Evidencija za svaku izmjenu mora sadržavati:

- (a) transparentan opis izmjene;
- (b) obrazloženje izmjene;
- (c) ovisno o slučaju, zaključke verifikatora o ocjenjivanju izmijenjenog plana praćenja;
- (d) datum dostavljanja izmijenjenog plana praćenja nadležnom upravljačkom tijelu;
- (e) datum početka primjene izmijenjenog plana praćenja u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

Članak 79.

Stavljanje izvan snage

1. Delegirana uredba (EU) 2016/2072 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2024.
2. Upućivanja na Delegiranu uredbu (EU) 2016/2072 smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu II. ovoj Uredbi.

Članak 80.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od 1. siječnja 2024.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. listopada 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

ZNAJANJE I ISKUSTVO SPECIFIČNI ZA POMORSKI SEKTOR IZ ČLANKA 39. STAVKA 3.

Za potrebe članka 39. stavka 3. u obzir se uzimaju znanje i iskustvo koji se odnose na sljedeće:

- (a) razumijevanje relevantnih pravila na temelju konvencija MARPOL i SOLAS, primjerice onih o energetske učinkovitosti za brodove ⁽¹⁾, Tehničkog kodeksa NOx ⁽²⁾, pravila o sumpornim oksidima ⁽³⁾, pravila o kvaliteti loživog ulja ⁽⁴⁾, Kodeksa o stabilitetu u neoštećenom stanju iz 2008. te relevantnih smjernica (primjerice smjernica za izradu Plana za upravljanje energetske učinkovitošću broda (SEEMP) ⁽⁵⁾);
- (b) moguće sinergije između praćenja i izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 i postojećih sustava upravljanja specifičnih za pomorski sektor (uključujući ISM pravilnik) te ostalih relevantnih smjernica specifičnih za sektor (kao što su smjernice za razvoj SEEMP-a);
- (c) izvore emisija na brodu;
- (d) evidentiranje putovanja i postupaka kojima se osigurava cjelovitost i točnost popisa putovanja i popisa brodova (koje podnosi društvo);
- (e) pouzdane vanjske izvore (uključujući podatke o praćenju broda) koji bi mogli poslužiti za unakrsnu provjeru informacija s podacima s brodova;
- (f) metode izračuna potrošnje goriva kako ih brodovi primjenjuju u praksi;
- (g) primjenu razina nesigurnosti u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 i relevantnim smjernicama;
- (h) primjenu emisijskih faktora za sva goriva i izvore emisija koji se koriste na brodu i za sve emisije stakleničkih plinova obuhvaćene Uredbom (EU) 2015/757;
- (i) poznavanje provedbenih akata donesenih u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2003/87/EZ, posebno u pogledu načina obračunavanja emisija iz biogoriva, emisija iz kombinacije izvora s nultom stopom i izvora koji nemaju nultu stopu te emisija iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika;
- (j) razumijevanje certificiranja goriva u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾;
- (k) rukovanje gorivom, čišćenje goriva, sustave spremnika;
- (l) održavanje broda/nadzor nad kvalitetom mjerne opreme;
- (m) dokumente o opskrbi gorivom, uključujući dostavnice za gorivo;
- (n) dnevnik rada, sažetke putovanja i lučke sažetke, palubni dnevnik;
- (o) komercijalnu dokumentaciju, npr. ugovore o najmu, teretnice;
- (p) postojeće zakonske zahtjeve;
- (q) rad brodskih sustava pohrane goriva;
- (r) određivanje gustoće goriva koje brodovi primjenjuju u praksi;
- (s) procese i aktivnosti protoka podataka za izračun prevezenog tereta (u zapremnini ili masi), kako se primjenjuju na vrste brodova i aktivnosti iz Uredbe (EU) 2015/757;
- (t) koncept nosivosti broda kako se primjenjuje na vrste brodova i aktivnosti iz Uredbe (EU) 2015/757 u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2016/1928;

⁽¹⁾ Pravilo 22., Prilog VI. Konvenciji MARPOL.

⁽²⁾ Revidirani tehnički kodeks o nadzoru emisija dušikovih oksida iz brodskih dizelskih motora (Rezolucija MEPC.176(58), kako je izmijenjen Rezolucijom MEPC.177(58)).

⁽³⁾ Pravilo 14., Prilog VI. Konvenciji MARPOL.

⁽⁴⁾ Pravilo 18., Prilog VI. Konvenciji MARPOL.

⁽⁵⁾ Pravilo 22., Prilog VI. Konvenciji MARPOL.

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

- (u) procese protoka podataka koji se koriste za izračun prijedene udaljenosti i vremena provedenog na moru za putovanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/757;
 - (v) strojeve i tehničke sustave koji se koriste na brodu za određivanje potrošnje goriva, obavljenog prijevoza i drugih relevantnih informacija.
-

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Delegirana uredba (EU) 2016/2072	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka 1.
Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka 5.
Članak 2. točka 3.	Članak 2. točka 6.
Članak 2. točke od 4. do 13.	Članak 2. točke od 8. do 17.
Članak 2. točke od 14. do 17.	Članak 2. točke od 19. do 22.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4. stavak 1.	Članak 4. stavak 1.
Članak 4. stavak 2.	Članak 4. stavak 2. točke (a) i (c)
Članak 4. stavak 3.	Članak 4. stavak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6. stavci 1., 2. i 3.	Članak 6. stavci 1., 2. i 3.
Članak 6. stavak 4.	Članak 6. stavak 6.
Članak 6. stavak 5.	Članak 6. stavak 8.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 8.
Članak 9.	Članak 9.
Članak 10.	Članak 10.
Članak 11.	Članak 12.
Članak 12. točka (a)	Članak 13. točka (a)
Članak 12. točka (b)	Članak 13. točka (c)
Članak 13.	Članak 14.
Članak 14. stavak 1.	Članak 15. stavak 1.
Članak 14. stavak 2. točka (a)	Članak 15. stavak 2. točka (a)
Članak 14. stavak 2. točka (b)	Članak 15. stavak 2. točka (b)
Članak 14. stavak 2. točka (c)	Članak 15. stavak 2. točka (d)
Članak 14. stavak 2. točka (d)	Članak 15. stavak 2. točka (e)
Članak 14. stavak 2. točka (e)	Članak 15. stavak 2. točka (f)
Članak 15.	Članak 17.
Članak 16. stavak 1.	Članak 18. stavak 1.
Članak 16. stavak 2.	Članak 18. stavak 2.
Članak 16. stavak 3.	Članak 18. stavak 4.
Članak 16. stavak 4.	Članak 18. stavak 7.
Članak 16. stavak 5.	Članak 18. stavak 3.
Članak 16. stavak 6.	Članak 18. stavak 10.
Članak 17.	Članak 19.

Članak 18. točke od (a) do (e)	Članak 20. točke od (a) do (e)
Članak 18. točka (f)	Članak 23. stavak 3.
Članak 19.	Članak 21.
Članak 20. stavak 1.	Članak 22. stavak 1.
Članak 20. stavak 2.	Članak 22. stavak 3.
Članak 20. stavak 3.	Članak 22. stavak 4.
Članak 20. stavak 4. točke (a), (b) i (c)	Članak 22. stavak 5. točke (a), (b) i (c)
Članak 20. stavak 4. točka (d)	Članak 22. stavak 5. točka (e)
Članak 20. stavak 4. točke od (e) do (j)	Članak 22. stavak 5. točke od (g) do (l)
Članak 20. stavak 4. točka (k)	Članak 22. stavak 5. točka (o)
Članak 20. stavak 4. točka (l)	Članak 22. stavak 5. točka (q)
Članak 21.	Članak 23.
Članak 22.	Članak 37.
Članak 23. stavak 1.	Članak 38. stavak 1.
Članak 23. stavak 2.	Članak 38. stavak 2.
Članak 23. stavak 3.	Članak 38. stavak 4.
Članak 24.	Članak 39.
Članak 25. stavak 1.	Članak 40. stavak 2.
Članak 25. stavak 2.	Članak 40. stavak 3.
Članak 26. stavak 1.	Članak 41. stavak 1.
Članak 26. stavak 2.	Članak 41. stavak 3.
Članak 27.	Članak 42.
Članak 28.	Članak 43.
Članak 29. stavak 1.	Članak 44. stavak 1.
Članak 29. stavak 2.	Članak 44. stavak 3.
Članak 30. stavak 1.	Članak 45. stavak 2.
Članak 30. stavak 2.	Članak 45. stavak 3.
Članak 30. stavak 3.	Članak 45. stavak 4.
Članak 30. stavak 4.	Članak 45. stavak 6.
Članak 30. stavak 5.	Članak 45. stavak 7.
Članak 30. stavak 6.	Članak 45. stavak 8.
Članak 31.	Članak 47.
Članak 32.	Članak 48.
Članak 33.	Članak 46. stavak 2.
Članak 34.	—
Članak 35.	Članak 49.
Članak 36.	Članak 50.
Članak 37.	Članak 51.
Članak 38.	Članak 52.

Članak 39. stavak 1.	Članak 53. stavak 1.
Članak 39. stavak 2.	Članak 53. stavci 2. i 3.
Članak 40.	Članak 54.
Članak 41. stavci 1., 2. i 3.	Članak 55. stavci 1., 2. i 3.
Članak 41. stavak 4. točka (a)	Članak 55. stavak 4. točka (b)
Članak 41. stavak 4. točka (b)	Članak 55. stavak 4. točka (c)
Članak 41. stavci od 5. do 8.	Članak 55. stavci od 5. do 8.
Članak 42.	Članak 56. stavak 2.
Članak 43.	Članak 57.
Članak 44.	Članak 58.
Članak 45. stavak 1.	Članak 59. stavak 1.
Članak 45. stavak 2.	Članak 59. stavak 3.
Članak 46. stavak 1. točka (a)	Članak 70. stavak 1. točka (a)
Članak 46. stavak 1. točka (b)	—
Članak 46. stavak 1. točka (c)	Članak 70. stavak 1. točka (b)
Članak 46. stavak 1. točka (d)	Članak 70. stavak 1. točka (c)
Članak 46. stavak 2.	Članak 70. stavak 2.
Članak 46. stavak 3.	Članak 70. stavak 3.
Članak 47.	Članak 80.